

Fiskeripolitik

Sammanfattning

Utskottet föreslår två tillkännagivanden till regeringen. Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om

- en översyn av det regelverk som reglerar vattenbruk för att underlätta långsiktiga utvecklingsmöjligheter för det svenska vattenbruket
- effektivare uppföljningssystem inom fiskeområdet.

Utskottet avstyrker övriga motionsyrkanden, i huvudsak med hänvisning till pågående arbete. Flera motionsyrkanden tar upp samma eller liknande frågor som riksdagen har behandlat tidigare under mandatperioden, och dessa behandlas därför förenklat i ett separat avsnitt.

I ärendet finns 21 reservationer (S, M, SD, MP, C, V, L, KD).

Behandlade förslag

Ett åttiotal yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2017/18.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	7
Ärendet och dess beredning	7
Utskottets överväganden	8
Åtgärder för ett konkurrenskraftigt fiske	8
Åtgärder för ett miljömässigt hållbart fiske	18
Ålförvaltningen	33
Förslagspunkter som bereds förenklat	40
Reservationer	41
1. Nationell strategi för svenskt fiske, punkt 1 (SD)	41
2. Nationell strategi för svenskt fiske, punkt 1 (C)	41
3. Regelverket som reglerar vattenbruk, punkt 2 (S, MP)	42
4. Fiskhälsoprogram, punkt 3 (C)	43
5. Vetenskapliga rekommendationer och fiskemöjligheter, punkt 4 (M, C, L, KD)	43
6. Vetenskapliga rekommendationer och fiskemöjligheter, punkt 4 (V)	44
7. Miljövänligt fiske och tilldelning av fiskekvoter, punkt 5 (L)	45
8. Livskraftiga fiskbestånd i Östersjön och Västerhavet, punkt 6 (M, C, L, KD)	45
9. Landningsskyldighetens införande, punkt 7 (C)	46
10. Gemensam standard för fiskerikontrollen, punkt 8 (C)	46
11. Effektivare fiskeövervakning, punkt 9 (C)	47
12. Effektivare fiskeövervakning, punkt 9 (V)	47
13. Effektivare uppföljningssystem inom fiskeområdet, punkt 10 (S, MP, V)	48
14. Utveckling av selektiva redskap, punkt 11 (M, L)	49
15. Utveckling av selektiva redskap, punkt 11 (SD)	49
16. Utveckling av selektiva redskap, punkt 11 (C)	50
17. Utveckling av selektiva redskap, punkt 11 (V)	51
18. Ålfisketillstånd, punkt 12 (M, SD, C, KD)	51
19. Kunskaper och traditioner i svenskt ålfiske, punkt 13 (SD)	52
20. Ålfiskeförbud och åtgärder för att rädda ålen, punkt 14 (SD)	53
21. Ålfiskeförbud och åtgärder för att rädda ålen, punkt 14 (V)	53
Särskilda yttranden	55
1. Ålfiskeförbud och åtgärder för att rädda ålen, punkt 14 (KD)	55
2. Förslagspunkter som bereds förenklat, punkt 16 (M)	55
3. Förslagspunkter som bereds förenklat, punkt 16 (SD)	55
4. Förslagspunkter som bereds förenklat, punkt 16 (C)	55
5. Förslagspunkter som bereds förenklat, punkt 16 (V)	55
6. Förslagspunkter som bereds förenklat, punkt 16 (L)	56
7. Förslagspunkter som bereds förenklat, punkt 16 (KD)	56
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	57
Motioner från allmänna motionstiden 2017/18	57
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet under förslagspunkt 15	65

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Nationell strategi för svenskt fiske

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:1167 av Roland Utbult (KD),

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 55 och

2017/18:3889 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande 1.

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (C)

2. Regelverket som reglerar vattenbruk

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om en översyn av det regelverk som reglerar vattenbruk för att underlätta långsiktiga utvecklingsmöjligheter för det svenska vattenbruket, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:3346 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 10 och

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkandena 51 och 52.

Reservation 3 (S, MP)

3. Fiskhälsoprogram

Riksdagen avslår motion

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 53.

Reservation 4 (C)

4. Vetenskapliga rekommendationer och fiskemöjligheter

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:1149 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 13,

2017/18:2819 av Lars Tysklind m.fl. (L) yrkande 6 och

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 58.

Reservation 5 (M, C, L, KD)

Reservation 6 (V)

5. Miljövänligt fiske och tilldelning av fiskekvoter

Riksdagen avslår motion

2017/18:2819 av Lars Tysklind m.fl. (L) yrkande 7.

Reservation 7 (L)

6. Livskraftiga fiskbestånd i Östersjön och Västerhavet

Riksdagen avslår motion

2017/18:3717 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, L, KD) yrkande 12.

Reservation 8 (M, C, L, KD)

7. Landningsskyldighetens införande

Riksdagen avslår motion

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 61.

Reservation 9 (C)

8. Gemensam standard för fiskerikontrollen

Riksdagen avslår motion

2017/18:3686 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 71.

Reservation 10 (C)

9. Effektivare fiskeövervakning

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:1149 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 15 och

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 59.

Reservation 11 (C)

Reservation 12 (V)

10. Effektivare uppföljningssystem inom fiskeområdet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen ska verka för effektivare uppföljningssystem inom fiskeområdet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3717 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, L, KD) yrkande 9.

Reservation 13 (S, MP, V)

11. Utveckling av selektiva redskap

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:1149 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 14,

2017/18:1163 av Roland Utbult (KD),

2017/18:2819 av Lars Tysklind m.fl. (L) yrkande 9,

2017/18:3346 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 7,

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 57 och

2017/18:3889 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande 7.

Reservation 14 (M, L)

Reservation 15 (SD)

Reservation 16 (C)

Reservation 17 (V)

12. Ålfisketillstånd

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:237 av Anders Åkesson och Ola Johansson (båda C),

2017/18:1219 av Per-Ingvar Johnsson (C),

2017/18:2004 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 1 i denna del,

2017/18:2430 av Per-Ingvar Johnsson och Eskil Erlandsson (båda C),
2017/18:2605 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 4 och
2017/18:2965 av Peter Jeppsson (S).

Reservation 18 (M, SD, C, KD)

13. Kunskaper och traditioner i svenskt ålfiske

Riksdagen avslår motion

2017/18:3889 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande
12 i denna del.

Reservation 19 (SD)

14. Ålfiskeförbud och åtgärder för att rädda ålen

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:1149 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 16,
2017/18:1392 av Magnus Manhammar (S),
2017/18:2004 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1 i
denna del och 2,
2017/18:2605 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 5 och
2017/18:3889 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande
12 i denna del.

Reservation 20 (SD)

Reservation 21 (V)

15. Övriga fiskeri- och vattenbruksfrågor

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:130 av Said Abdu (L),
2017/18:1388 av Magnus Manhammar (S),
2017/18:2056 av Lena Asplund (M) och
2017/18:3278 av Mikael Jansson (SD) yrkandena 1–3.

16. Förslagspunkter som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna
punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 1 mars 2018

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Matilda Ernkrans

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Matilda Ernkrans (S), Kristina Yngwe (C), Maria Malmer Stenergard (M), Johan Hultberg (M), Sara Karlsson (S), Martin Kinnunen (SD), Åsa Coenraads (M), Gunilla Nordgren (M), Monica Haider (S), Lars Tysklind (L), Jens Holm (V), Marianne Pettersson (S), Petra Ekerum (S), Emma Nohrén (MP), Elin Lundgren (S), Josef Fransson (SD) och Lars-Axel Nordell (KD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet 82 motionsyrkanden från allmänna motions-tiden 2017/18. Motionsyrkandena tar upp frågor som rör åtgärder för ett konkurrenskraftigt fiske, åtgärder för ett hållbart fiske samt ålförvaltningen.

Utskottet föreslår två tillkännagivanden till regeringen. Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om en översyn av det regelverk som reglerar vattenbruk för att underlätta långsiktiga utvecklings-möjligheter för det svenska vattenbruket och tillkännager detta för regeringen. Utskottet föreslår att riksdagen även ställer sig bakom det som utskottet anför om effektivare uppföljningssystem inom fiskeområdet och tillkännager detta för regeringen. Utskottet avstyrker övriga motionsyrkanden, främst med hänvisning till pågående arbete. Ett antal motionsyrkanden tar upp samma eller liknande frågor som riksdagen redan har behandlat under mandat-perioden, och dessa behandlas därför förenklat i ett separat avsnitt.

I ärendet finns 21 reservationer (S, M, SD, MP, C, V, L, KD).

Utskottets överväganden

Åtgärder för ett konkurrenskraftigt fiske

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller motionsyrkanden om en översyn av det regelverk som reglerar vattenbruket för att underlätta långsiktiga utvecklingsmöjligheter för det svenska vattenbruket.

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en nationell strategi för svenskt fiske, fiskhälsoprogram, fiske efter pigghaj och hummer samt en strategi för att säkra fiskemöjligheterna i Vänern.

Jämför reservation 1 (SD), 2 (C), 3 (S, MP) och 4 (C).

Motionerna

Nationell strategi för svenskt fiske

I ett antal motionsyrkanden efterfrågas en övergripande strategi för det svenska fisket. I kommittémotion 2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 55 föreslår motionärerna att ett hållbart nationellt fiskepolitiskt program inrättas. Enligt motionärerna behövs det långsiktiga fungerande företagsvillkor för fisket och förenklade regler för att det kustnära och småskaliga fisket ska kunna utvecklas. Motionärerna vill stärka konkurrenskraften inom fiskerinäringen genom att ett sådant program. Likaså i motion 2017/18:1167 av Roland Utbult (KD) föreslås en nationell strategi för svensk fiskeripolitik. Enligt motionären bör en sådan strategi lyfta fram svenskt yrkesfiske som en av Sveriges basnäringar som bör bedrivas på ett långsiktigt hållbart sätt i enlighet med den gemensamma fiskeripolitikens bestämmelser.

Enligt kommittémotion 2017/18:3889 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande 1 ska regeringen verka för en livskraftig svensk fiskerinäring inom ramen för marknadsekonomiska principer och långsiktigt hållbart nyttjande av fiskevatten. Enligt motionärerna skulle en sådan inriktning för svenskt fiske dessutom höja Sveriges självförsörjningsgrad av livsmedel.

Regelverket som reglerar vattenbruk

Ett antal motionsyrkanden behandlar regelverket som reglerar vattenbruk. Enligt kommittémotion 2017/18:3346 av Jonas Jacobsson Gjörtlér m.fl. (M) yrkande 10 behöver regeringen göra en översyn av de regelverk som reglerar vattenbruk för att på så sätt skapa bättre förutsättningar för ett ökat vattenbruk. Enligt motionärerna bör bl.a. strandskyddsreglerna göras mer tillåtande, och tillståndsgivningen för vattenbruk utan miljöpåverkan bör göras mycket enklare.

I kommittémotion 2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 51 vill motionärerna att regeringen verkar för att förlänga tillstånden för vattenbruk, och i yrkande 52 i samma motion anför motionärerna att regeringen bör verka för att korta ned tillståndsprocessen för vattenbruk. Enligt motionärerna är tillståndsprocessen för vattenbruk alldeles för lång. Motionärerna anser att detta hämmar utvecklingsmöjligheterna för vattenodlingar. För att det långsiktigt ska gå att satsa på vattenbruk anser motionärerna att tillståndsprocessen behöver kortas ned och att tillstånden behöver förlängas.

Fiskhälsoprogram

I kommittémotion 2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 53 föreslås att regeringen verkar för att införa ett fiskhälsoprogram för vattenodling. Om Sverige ska satsa på vattenbruk behövs det ett fiskhälsoprogram som motverkar och begränsar antalet sjukdomar inom vattenodlingen.

Fiske efter pigghaj och hummer

Enligt motion 2017/18:3278 av Mikael Jansson (SD) yrkande 1 bör Sverige verka för en balanserad fångstkvot på pigghaj i Skagerrak och Kattegatt. Enligt motionären har pigghajbeståndet blivit ett problem för yrkesfisket, och dessutom är pigghaj i sig själv en nyttofångst som går att sälja.

Vidare i yrkande 2 i samma motion föreslås att det tillåtna antalet tinor för hummerfiske ska vara tolv. För att skydda hummern har antalet tillåtna tinor per person nyligen sänkts och fiskeperioden har gjorts kortare, men enligt motionären kommer dessa regeländringar inte att få avsedd effekt. Slutligen bör hummerfisket på västkusten vara tillåtet från den 1 november t.o.m. 1 februari för fritidsfiskare, och för yrkesfiskare från den 15 oktober till 1 april (yrkande 3).

Åtgärder för att säkra fiskemöjligheter i Vänern

Enligt motion 2017/18:130 av Said Abdu (L) behövs en strategisk plan för att skydda Vänern från miljögifter i syfte att säkra de fiskemöjligheter som sjön innebär för yrkes- och fritidsfisket. Motionären anser att det krävs en långsiktig strategi för att bevara den naturtillgång som Vänern utgör.

Tidigare behandling och kompletterande uppgifter

Nationell strategi för svenskt fiske

Flera övergripande initiativ har tagits på senare år såväl på nationell nivå som på EU-nivå för att stärka fiskets konkurrenskraft liksom förutsättningarna för ett miljömässigt hållbart fiske, vilket även utskottet har uppmärksammat vid upprepade tillfällen (se bl.a. bet. 2016/17:MJU14 Fiskeripolitik).

Vad gäller åtgärder på europeisk nivå har utskottet pekat på Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF), som finansierar EU:s havs- och fiskeripolitik

för perioden 2014–2020. Fonden syftar bl.a. till att hjälpa fiskare att ställa om till ett hållbart fiske och att hjälpa kustsamhällena att diversifiera sina ekonomier. EHFF har utvecklats utifrån följande sex prioriteringar:

- främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat fiske
- främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat vattenbruk
- främjande av genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken
- ökning av sysselsättningen och den lokala sammanhållningen genom lokalt ledd utveckling
- främjande av saluföring och beredning
- främjande av genomförandet av den integrerade havspolitikerna.

I augusti 2015 godkände kommissionen det svenska havs- och fiskeriprogrammet, som totalt omfattar 1 445 miljoner kronor. Målet med det svenska programmet är dels att utveckla ett miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbart fiske och vattenbruk i Sverige, dels att genomföra en del av den integrerade havspolitikerna och olika EU-miljödirektiv. I budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 23) redovisar regeringen att sedan det svenska havs- och fiskeriprogrammet startade i november 2015 har 237 ansökningar beviljats stöd, vilket motsvarar ca 351 miljoner kronor. På grund av den försenade programstarten är möjligheten att analysera resultat och dra slutsatser begränsad i dagsläget, men kommer att förbättras i takt med fortsatt programgenomförande. När det gäller vattenbruk framgår det dock att de hittills beviljade ansökningarna motsvarar en förväntad ökning av den nationella vattenbruksproduktionen med nästan 8 000 ton.

Vad gäller EHFF bedömer regeringen i livsmedelsstrategin, som riksdagen beslutade om i juni 2017 (prop. 2016/17:104, bet. 2016/17: MJU23, rskr. 2016/17:338), att fonden är ett viktigt verktyg för att bidra till en nödvändig utveckling av fiskerinäringen, och regeringen anser att det finns möjligheter till främjandeåtgärder för fiskerinäringen inom ramen för EHFF.

Utskottet har vid upprepade tillfällen även uppmärksammat att det krävs en kontinuerlig översyn av det nationella regelverket för att säkerställa goda förutsättningar för fiskeri- och vattenbruksnäringen. Ett exempel på sådant arbete är regeringens strategi för att främja de maritima näringarna (dnr N2015.28), som presenterades i augusti 2015. Den maritima strategins vision är konkurrenskraftiga, innovativa och hållbara maritima näringar som kan bidra till ökad sysselsättning, minskad miljöbelastning och en attraktiv livsmiljö.

Strategin pekar ut riktningen och är en plattform för fortsatt utveckling och samverkan genom dialog och kunskapsutbyte. I dokumentet framgår bl.a. följande (s. 38 f.):

För fiskerinäringens fortsatta utveckling är långsiktigt förutsägbara förutsättningar, inklusive en balans mellan fiskeflotta och fiske-möjligheter, centralt. Det behövs för att möjliggöra investeringsbeslut och

en generationsväxling i delar av fisket. Detta behöver beaktas i den kommande regelutvecklingen såväl inom EU som nationellt. Det är viktigt att ge näringarna inom fiske- och vattenbrukssektorn möjlighet till utveckling inom hållbara ramar, vilket beaktas i förslaget till havs- och fiskeriprogrammet 2014–2020. En annan viktig förutsättning för det svenska yrkesfisket är möjligheterna till avsättning, varför beredningsindustrins förutsättningar är viktiga även för fiskerinäringen.

Av den parlamentariska landsbygdskommitténs slutbetänkande För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd (SOU 2017:1) framgår bl.a. följande:

Det kustnära småskaliga yrkesfisket har stor betydelse för många orter längs Sveriges kuster. För fiskeföretagarna är behovet av åtgärder som ska leda till en enklare, tydligare och begripligare reglering viktigt utifrån bland annat ett lönsamhetsperspektiv. Insatser bör därför initieras för att minska de administrativa bördorna på fiskets område.

En proposition är aviserad till mars 2018.

Regelverket som reglerar vattenbruk

Det har vidtagits ett flertal åtgärder de senaste åren för att stärka vattenbrukets utveckling i Sverige. Under ledning av Jordbruksverket har branschen, forskare, intresseorganisationer och myndigheter tagit fram en strategi för svenskt vattenbruk: Svenskt vattenbruk – en grön näring på blå åkrar. Strategi 2012–2020. Den uttalade visionen är ”en växande, lönsam och hållbar bransch med en etisk produktion”.

För vattenbruk av fisk, kräftdjur eller blötdjur krävs tillstånd enligt fiskerilagstiftningen. Tillståndet söks hos länsstyrelsen i det län där odlingen ska ligga. Beroende på fiskodlingens foderförbrukning kan man behöva ansöka om tillstånd för miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken. Havs- och vattenmyndigheten har det nationella ansvaret för tillsynsvägledning om vattenbruk inom miljöbalkens område. Syftet med miljöbalken är att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer kan tillförsäkras en hälsosam och god miljö. I samband med ansökan om tillstånd ställs krav på att man ska lämna in en miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

I budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 23) framhåller regeringen att antalet ansökningar om utökade och nya vattenodlingstillstånd ökar, vilket indikerar ett ökande intresse för svenskt vattenbruk. Samtidigt har den totala vattenbruksproduktionen minskat sedan 2012, från ca 12 500 ton hel färskvikt till ca 10 700 ton per år. Enligt regeringen beror nedgången på bl.a. försäljning och avveckling av anläggningar.

I betänkande 2016/17: MJU22 Övergripande miljöfrågor behandlade utskottet motioner om att förenkla och förkorta tillståndprocesser för att ge företag som vill vidta miljöförbättrande åtgärder en ”grön gräddfil”. I betänkandet anförde utskottet följande:

Utskottets utgångspunkt är naturligtvis att det är bra att Sverige har en krävande miljölagstiftning. Verksamheter som påverkar miljön negativt ska provas noga, och hårda krav ska ställas på dessa för att skydda miljön. Samtidigt måste tillståndprocesserna utformas på ett sådant sätt att de inte

i onödan hindrar, försenar eller fördyrar investeringar som moderniserar verksamheter, skapar jobb och tillväxt och i slutändan ofta minskar den samlade miljöpåverkan. Myndigheternas prövningar och krav på underlag ska vara enkla, förutsägbara och effektiva. En del i detta är att kraven på det underlag som krävs för prövning av en viss fråga inte ska ställas högre än vad som är motiverat av miljöskäl. En annan del som måste åtgärdas är de generellt sett långa handläggningstiderna i tillståndsärenden. I detta avseende kan det t.ex. övervägas om företag som vill göra miljöförbättrande åtgärder, och då ofta måste söka om sina tillstånd, bör premieras genom att ges en ”grön gräddfil” – dvs. en skyndsammare handläggning – i tillståndshanteringen. Vidare bör det ställas upp tydliga mål för hur lång tid handläggningen bör få ta i normalfallet i olika slags tillståndsärenden. Redovisningen ovan visar i och för sig att det pågår vissa arbeten för att förenkla tillståndsprocesserna och förkorta handläggningstiderna, men det finns ändå starka skäl att ta ytterligare steg i den riktning som utskottet nu har beskrivit för att förbättra tillståndsprocesserna. Detta bör ges regeringen till känna.

Den 31 maj 2017 biföll riksdagen utskottets förslag till riksdagsbeslut (rskr. 2016/17:289). Tillkännagivandet är under beredning inom Regeringskansliet.

Enligt uppgift från Regeringskansliet pågår det ett arbete som direkt eller indirekt påverkar både reglerna för vattenbrukstillstånd och tillståndsprocessen. I januari 2016 beslutade regeringen om en nyindustrialiseringsstrategi – Smart industri – för att främja en digitaliserad, innovativ och hållbar produktion i Sverige. I strategins handlingsplan (s. 11 f.) lägger regeringen fram förslag till bl.a. effektivare miljötillståndsprövning, statistik för miljöprövningstider och uppdrag om förslag för snabbare prövning. I handlingsplanen föreslår regeringen även att en referensgrupp bestående av representanter för näringslivet inrättas för att åstadkomma kontinuerlig dialog om förbättringar.

I sitt regleringsbrev för 2017 fick Naturvårdsverket i uppdrag att se över och vid behov ändra eller komplettera tidigare förslag till kategorisering av verksamheter och åtgärder utifrån krav på MKB (dnr M2015/02675/R). Uppdragets syfte var att säkerställa att Sverige uppfyller Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/52/EU om ändring av direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (det s.k. MKB-direktivet), och att det inte ska ställas mer långtgående krav på verksamhetsutövare än vad som följer av MKB-direktivet. Uppdraget redovisades i december 2017 (dnr NV-08975-16), och frågan bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

I oktober 2017 beslutade riksdagen om ändringar i miljöbalken och i ett antal sektorslagar, dvs. lagar utanför miljöbalken som reglerar verksamheter och åtgärder som påverkar miljön (prop. 2016/17:200, bet. 2017/18:MJU5, rskr. 2017/18:20). Ändringarna syftar bl.a. till att göra reglerna för miljöbedömningar tydligare och enklare att tillämpa. Ändringarna görs också för att genomföra de senaste ändringarna i det ovannämnda MKB-direktivet. För vattenbruk i strandnära miljöer krävs även ansökan om dispens från strandskyddsbestämmelserna enligt miljöbalken. I fråga om strandskyddet riktade riksdagen i februari 2017 ett tillkännagivande till regeringen om att

strandskyddsreglerna behöver förändras och bli mer flexibla (bet. 2016/17:MJU9, rskr. 2016/17:180). Ärendet är under beredning.

Därtill har Göteborgs universitet tagit initiativ till projektet Taskforce Vattenbruk, vilket finansieras av bl.a. Jordbruksverket. Projektet syftar till att samla kunnskap om och erfarenhet av vattenbruk för att föreslå åtgärder för hur prövningsprocessen kan bli snabbare och effektivare. Projektet fokuserar bl.a. på kvaliteten på inkomna ansökningar såsom MKB, ledtider hos länsstyrelsen, samverkan mellan myndigheter och klarheten i lagstiftningen inklusive det möjliga behovet av regelförändringar. Senare under 2018 avser arbetsgruppen att presentera en rapport med förslag till konkreta åtgärder.

Fiskhälsoprogram

Det är vattenbrukarens eget ansvar att säkerställa och kontrollera djurens hälsa. Hälsan ska kontrolleras regelbundet för att upptäcka ökad dödlighet och om djuren är smittade med någon av de sjukdomar som finns uppräknade i rådets direktiv 2006/88/EG om djurhälsokrav för djur och produkter från vattenbruk och om förebyggande och bekämpning av vissa sjukdomar hos vattenlevande djur. Vid misstanke om sjukdom ska anmälan göras till en länsveterinär eller distriktsveterinär. Veterinären är sedan skyldig att anmäla misstanken till Jordbruksverket eller länsstyrelsen om misstanken kvarstår.

Sedan den 1 januari 2014 kontrollerar Jordbruksverket odlingar genom riskbaserade besök. Den offentliga kontrollen kompletteras med s.k. övervakningsbesök av en organisation som vattenbrukaren själv valt. Syftet med tillsynen är att upptäcka smittsamma sjukdomar och minimera risken för introduktion och spridning av smittorna. Tillsynen omfattar i huvudsak provtagning för de vanligaste sjukdomarna samt kontroll av anläggningen och journaler. Övervakningsbesöken inkluderar även rådgivning om hur man kan förebygga smittor och spridning av smittor, provtagning vid misstanke om smittsam sjukdom, hjälp med hantering och utskrivning av veterinära läkemedel, övervakningsprogram för vissa produktionssjukdomar osv.

Därtill inbegriper tillsynen kontroll av åtgärdsplanen, vilken ska tas fram av den verksamhetsansvarige tillsammans med en veterinär eller annan djurhälsoinspektör. Åtgärdsplanen ska beskriva hur man arbetar med biosäkerhet och hygien på anläggningen.

Enligt uppgift från Jordbruksverket är svenska vattenodlingar friförklarade från flera sjukdomar. Enligt myndigheten är hälsostatusen generellt sett mycket hög i landet.

Fiske efter pigghaj och hummer

Pigghajen är totalfredad enligt svensk fiskerilagstiftning. Det innebär att det är helt förbjudet att fånga och landa arten i svenska vatten. Bakgrunden till rådande bestämmelser är att pigghajbeståndet är kraftigt reducerat i Nordostatlanten. Tillgängliga uppskattningar visar att beståndet är på mycket låg nivå, och artdatabanken klassar arten som akut hotad. Det internationella

havsforskningsrådets (Ices) rekommendation är att allt riktat fiske efter pigghaj upphör och att bifångsterna minskas till lägsta möjliga nivå. Den totala tillåtna fångstmängden (TAC) bör omfatta alla områden i vilka pigghaj fångas och bör vara noll.

I augusti 2017 fattade Havs- och vattenmyndigheten beslut om nya regler för hummerfisket som gäller för både yrkes- och fritidsfisket (HVMFS 2017:12). Beslutet innebär bl.a. en minskning av antalet tillåtna redskap och kortare fiskesäsong. Skälet till de nya reglerna är att beståndet av hummer i svenska vatten bedöms vara svagt och behöver få möjlighet att växa till sig, både i antal och i individstorlek. Myndigheten baserar de nya reglerna på biologiskt underlag från Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och de förslag och synpunkter som inkommit från såväl yrkes- som fritidsfiskare.

I de tidigare reglerna tilläts upp till 14 burar (tinor) för fritidsfisket efter hummer, och 50 burar för yrkesfisket. När dessa regler infördes 1994 var bedömningen att hummerbeståndet inte var i försvagat skick, och det var dessutom tillåtet för fritidsfisket att sälja fångsten. De nya reglerna innebär att antalet tillåtna burar för yrkesfisket begränsas till 40, och för fritidsfisket begränsas antalet till 6. Enligt Havs- och vattenmyndigheten är en begränsning av antalet redskap för fritidsfisket nödvändig eftersom fritidsfisket står för upp till 85–95 procent av redskapen som används i hummerfisket. Därtill har Kustbevakningen framfört att ett lägre antal burar underlättar tillsynsarbetet.

Vad gäller fiskesäsongens längd är denna i praktiken mycket olika för yrkesfisket och fritidsfisket. Yrkesfisket är relativt intensivt fram till nyår för att sedan avta. Fritidsfisket däremot är mycket koncentrerat till de första veckorna efter säsongspremiären. I de nya reglerna kortas fiskesäsongen för fritidsfisket ned så att fiske efter hummer är tillåtet fr.o.m. kl. 7.00 den första måndagen efter den 20 september t.o.m. 30 november. Yrkesfiske efter hummer är tillåtet även under december månad. Ändringarna innebär att hummerfisket på våren tas bort. Därmed förlängs fredningstiden för fiske efter hummer. Den förkortade säsongen innebär också att de begränsade resurserna för tillsyn kan koncentreras till hösten.

Åtgärder för att säkra fiskemöjligheter i Vänern

Enligt uppgift från Länsstyrelsen Västra Götaland och Vänerns vattenvårdsförbund är Vänern en betydelsefull sjö för yrkesfisket med ca 80 aktiva fiskare i dagsläget. Vänerns fiskar har förhöjda halter av kvicksilver, PCB, dioxin och det bromerade flamskyddsmedlet PBDE. Flera av miljögifterna i Vänerns fiskar minskar inte eller minskar långsamt, trots att många punktutsläpp har upphört sedan länge. Miljögifter kommer till Vänern genom diffus spridning från marken eller från förorenade områden runt sjön. Andra källor är luftnedfall, sopförbränning och slam från avloppsreningsverk.

I budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 20) anför regeringen att det krävs omfattande insatser, framför allt mot övergödning, fysiska hinder och miljögifter, för att sjöar och vattendrag ska uppnå god

ekologisk och kemisk status eller god ekologisk och kemisk potential. Av denna anledning gör regeringen en omfattande satsning på havs- och vattenmiljön som inom utgiftsområde 20 uppgår till drygt 1,7 miljarder kronor 2018–2020. Satsningen omfattar bl.a. medel för att motverka övergödning och avlägsna miljögifter. Regeringen framhåller att läkemedelsrester kan hamna i miljön på olika sätt och orsaka skada på t.ex. vattenlevande organismer. Mot denna bakgrund föreslår regeringen en satsning på avancerad avloppsrening som en del för att begränsa utsläppen av läkemedelsrester till vattenmiljön.

Vidare anför regeringen att genomförandet av åtgärdsprogrammen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (nedan ramdirektivet för vatten) är av stor betydelse för att nå de vattenrelaterade miljömålen. Därtill framhåller regeringen att många statliga myndigheter och kommuner i enlighet med vattenmyndigheternas åtgärdsprogram har ansvar för att åtgärder genomförs. Miljöövervakning är viktigt för att bedöma miljötillståndet, ge säkrare statusklassificeringar av vattnet och säkerställa effektiva åtgärder. Miljöövervakning är också ett krav enligt ramdirektivet för vatten. Regeringen anser därför att det är viktigt att fortsätta att utveckla miljöövervakningen och därigenom följa upp åtgärdsarbetet.

Enligt uppgift från Länsstyrelsen Västra Götaland och Vänerns vattenvårdsförbund pågår det arbete med att kartera miljögifter i Vänern för att identifiera saneringsåtgärder och för att förhindra framtida spridning av nya gifter. Åtgärdsarbetet drivs i huvudsak av Länsstyrelsen Västra Götaland, kommuner och Vänerns vattenvårdsförbund. Vänerns vattenvårdsförbunds uppgift är att genomföra den nationella miljöövervakningen i Vänern. Förbundet har tagit fram en vattenvårdsplan för perioden 2016–2021. Planen är en kunskapsöversikt med gemensamma mål för Vänern och med åtgärdsförslag som kan ge underlag vid framtida undersökningar, utvärderingar, ställningstaganden, råd, planering m.m. Under 2019–2020 kommer förbundets arbete med vattenvårdsplanen att fokusera på prioriteringen Giftfri Vänern. Här ingår bl.a. att övervaka miljögifter i fisk och miljögifter i sediment. I dessa undersökningar tar vattenvårdsförbundet med aktuella miljögifter och följer de rekommendationer som finns för miljöövervakningen. Då kommer förbundet att göra kampanjvisa mätningar samt lägga fokus på att undersöka ”nya” miljögifter såsom PFOS, bekämpningsmedel, mikroplaster, bromerade flamskyddsmedel eller läkemedelsrester.

Under perioden 2017–2019 medfinansierar Havs- och vattenmyndigheten två projekt som syftar till att ta fram en förvaltningsplan för Vänerlax och tydliggöra hur dess vandring kan underlättas. Därtill kommer myndigheten under 2018 och 2019 att göra en översyn av föreskrifterna om fisket i Vänern vad gäller lax och öring. I detta arbete sammanställer myndigheten tillgängliga data och utreder framtida databehov samt utvecklar en beståndsmodell och relevant rådgivning.

Utskottets ställningstagande

Nationell strategi för svenskt fiske

Utskottet vill inledningsvis påminna om att utvecklingen av den svenska fiskerinäringen i hög grad är beroende av den gemensamma fiskeripolitikens utformning. Det är av denna anledning som utskottet under flera års tid har uttalat vikten av att goda förutsättningar för det svenska yrkesfiskets utveckling säkerställs inte bara på lokal och nationell nivå utan även på europeisk.

Utskottet har i detta sammanhang uppmärksammat att regeringen arbetar aktivt inte minst för att åstadkomma regelförenklingar som leder till minskade kostnader och minskat administrativt krångel såväl på nationell nivå som på EU-nivå. Utskottet har också noterat värdet av den övergripande och strategiska satsning som Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) utgör. Fonden inbegriper alla led i fiskerinäringen och syftar bl.a. till att skapa ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat fiske och vattenbruk liksom att främja saluföring och beredning. Utskottet vill också påminna om regeringens maritima strategi och ser fram emot den proposition om en sammanhållen landsbygdspolitik som regeringen kommer att lämna senare under våren.

Mot bakgrund av det strategiska och långsiktiga arbete som redan pågår för att främja fiskerinäringen anser utskottet att de förslag om nationella fiskeripolitiska initiativ som framförs i motionerna 2017/18:3855 (C) yrkande 55, 2017/18:1167 (KD) och 2017/18:3889 (SD) yrkande 1 i huvudsak är att betrakta som tillgodosedda och därför kan lämnas utan vidare åtgärd.

Regelverket som reglerar vattenbruk

Utskottet anser att det svenska vattenbruket har stor utvecklingspotential som bör tas till vara. Med utgångspunkt i ett miljövänligt produktionstänk, i form av slutna kretslopp och vegetarisk föda i stället för fiskmjöl, kan fiskodling dessutom bli ett hållbart sätt att producera fisk.

Utskottet noterar att regeringen vidtagit betydelsefulla åtgärder under de senaste åren för att stödja det svenska vattenbrukets utveckling i stort liksom initiativ till effektivare prövningsprocesser. Samtidigt som utskottet välkomnar sådana insatser anser utskottet att regelverket för vattenbruks-tillstånd och därtill själva tillståndsprocessen fortfarande är behäftade med problem, vilket hämmar möjligheterna till utveckling. Utskottet vill av denna anledning uppmana regeringen att se över de regelverk som reglerar vattenbruk. Bland annat behöver strandskyddsreglerna göras mer tillåtande, och tillståndsgivningen för vattenbruk utan miljöpåverkan bör göras mycket enklare. Utskottet noterar särskilt att tillståndsprocessen för vattenbruk i dag är mycket lång. För att det långsiktigt ska vara möjligt att satsa på vattenbruk anser utskottet att tillståndsprocessen behöver kortas ned och tillstånden förlängas. Utskottet föreslår att riksdagen tillkännager detta för regeringen.

Med det anförda tillstyrker utskottet motionerna 2017/18:3346 (M) yrkande 10 och 2017/18:3855 (C) yrkandena 51 och 52.

Fiskhälsoprogram

Utskottet är givetvis av åsikten att ett noggrant utformat smittskydd är av yttersta betydelse för det svenska vattenbrukets utveckling. Utskottet noterar med tillfredsställelse att det svenska vattenbruket är friförklarat från flera sjukdomar, och anser att det är utomordentligt viktigt att den goda hälsostatusen upprätthålls. Utskottet bedömer att nuvarande regelverk är väl anpassat för denna ambition, och föreslår därför att det förslag om nationella fiskhälsoprogram som lyfts fram i motion 2017/18:3855 (C) yrkande 53 lämnas utan vidare åtgärd.

Fiske efter pigghaj och hummer

I fråga om fiske efter pigghaj konstaterar utskottet att arten på mycket goda grunder är totalfredad i svenska vatten. Enligt nya data är beståndssituationen fortfarande kritisk, och av denna anledning rekommenderar Ices att allt riktat fiske efter pigghaj upphör och att bifångsterna minskas till lägsta möjliga nivå. Den totala tillåtna fångstmängden bör omfatta alla områden i vilka pigghaj fångas och vara noll. Utskottet är av den bestämda åsikten att fiskemöjligheter ska baseras på vetenskaplig grund och avstyrker därför det förslag om fiske efter pigghaj i Skagerrak och Kattegatt som väckts i motion 2017/18:3278 (SD) yrkande 1.

När det gäller regelverket för hummerfisket påminner utskottet om att Havs- och vattenmyndigheten nyligen ändrade föreskrifterna efter nära samråd med representanter för både yrkes- och fritidsfisket. Genom att man minskat antalet tillåtna redskap och kortat ned fiskesäsongen ska de nya föreskrifterna värna beståndet som under senare år visat sig vara på nedgång. Utskottet ser ingen anledning att ifrågasätta den vetenskapliga grunden för myndighetens föreskrifter och avstyrker därmed de förslag till förändringar i regelverket som väckts i motion 2017/18:3278 (SD) yrkandena 2 och 3.

Åtgärder för att säkra fiskemöjligheter i Vänern

Utskottet är väl införstått med att förekomsten av miljögifter i svenska insjöar innebär stora problem både för miljön och för fiskerinäringen. Utskottet delar regeringens bedömning att det krävs omfattande insatser mot miljögifter för att sjöar och vattendrag ska uppnå god ekologisk och kemisk status. Utskottet konstaterar vidare att regeringen nu gör stora satsningar på vattenmiljön, bl.a. för att just avlägsna miljögifter och för att motverka framtida spridning av gifter i landets insjöar samt för att säkerställa en god miljöövervakning. Därtill vill utskottet lyfta fram det arbete som pågår vid Länsstyrelsen Västra Götaland och Vänerns vattenvårdsförbund med att kartera miljögifter i Vänern för att på så sätt identifiera saneringsåtgärder och för att förhindra framtida spridning av gifter. Med tanke på det arbete som pågår anser utskottet att det

förslag som lyfts fram i motion 2017/18:130 (L) redan är tillgodosett och att motionen därmed kan lämnas utan vidare åtgärd.

Åtgärder för ett miljömässigt hållbart fiske

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller ett motionsyrkande om att regeringen bör verka för effektivare uppföljningssystem inom fiskeområdet.

Riksdagen avslår motionsyrkanden om hur hållbara fiskbestånd och landningsskyldighetens efterlevnad ska säkerställas, om utformningen av den gemensamma fiskerikontrollen, om utveckling av fiskeredskap och fiskodling i öppna kassar m.m.

Jämför reservation 5 (M, C, L, KD), 6 (V), 7 (L), 8 (M, C, L, KD), 9 (C), 10 (C), 11 (C), 12 (V), 13 (S, MP, V), 14 (M, L), 15 (SD), 16 (C) och 17 (V).

Motionerna

Hållbara fiskbestånd

I flera motioner betonas vikten av att vetenskapliga rekommendationer ska ligga till grund för fiskemöjligheter. Enligt kommittémotion 2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 58 bör beslut om fiskekvoter tas efter vetenskapliga rekommendationer. Enligt motionärerna måste Sverige fortsätta driva på för att de fiskekvoter som bestäms av EU ska vara långsiktigt hållbara och att EU varken i sina egna vatten eller i andra vatten i världen bidrar till utfiskning och urholkning av ekosystemen.

I kommittémotion 2017/18:1149 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 13 föreslås att Sverige i kommande fiskeförhandlingar fullt ut ska driva att de vetenskapliga råden följs och att en flerårig plan upprättas för hur man ska nå livskraftiga nivåer av torsk i Östersjön till 2020. Motionärerna anser att Ices rekommendationer bör vara styrande för Sverige i förhandlingar om fiskekvoter. När medlemsländerna inte följer forskarnas råd vid förhandlingarna om fiskemöjligheter blir resultatet enligt motionärerna ett legaliserat överfiske.

I kommittémotion 2017/18:2819 av Lars Tysklind m.fl. (L) yrkande 6 förordas att fisket hålls inom ramen för vetenskapliga bedömningar av vad bestånden tål. Enligt motionärerna är det självklart att fiske ska ske på ett långsiktigt och hållbart sätt som innebär att olika fiskarter inte utrotas. Vidare i yrkande 7 anförs att miljövänligt fiske bör premieras genom högre tilldelning av fiskekvoter. Miljökraven som ställs bör enligt motionärerna omfatta t.ex. vilken typ av bränsle och redskap som används vid fisket.

Avslutningsvis i kommittémotion 2017/18:3717 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, L, KD) yrkande 12 uppmanas regeringen att vara pådrivande i arbetet

för ett livskraftigt fiskbestånd i Östersjön och Västerhavet. Motionärerna vill att det ska finnas ett livskraftigt fiskbestånd i Östersjön och Västerhavet, och konsumenter ska inte behöva oroa sig för att äta fisk som kommer från dessa vattenområden. Det förutsätter en bra miljö i våra hav och vatten.

Genomförande och kontroll av den gemensamma fiskeripolitiken

Ett antal motioner tar upp frågor som rör genomförande och kontroll av den gemensamma fiskeripolitiken. I fråga om genomförande anförs i kommittémotion 2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 61 att regeringen i EU bör verka för att utkastförbudets följs. Enligt motionärerna följs inte det europeiska utkastförbudet av alla medlemsstater, och i längden innebär detta att svenska fiskare inte konkurrerar på samma villkor som andra medlemsstater.

I fråga om fiskerikontrollen anförs i kommittémotion 2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 59 att regeringen bör se över myndighetsförslagen om elektroniska loggböcker och andra elektroniska lösningar i syfte att förbättra fiskbestånden i Östersjön. Även i kommittémotion 2017/18:1149 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 15 framhålls att regeringen bör återkomma med förslag på effektivare fiskeövervakning som då även inbegriper möjlighet till kamerakontroll. För ett fungerande regelverk krävs det enligt motionärerna en effektiv kontroll som gynnar det yrkesfiske som följer regler om kvoter och utkastning.

I partimotion 2017/18:3686 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 71 framhålls att regeringen bör verka för att kontroller och övervakningsåtgärder för fiske inom EU följer en gemensam standard.

Uppföljningssystem inom fiskeområdet

I kommittémotion 2017/18:3717 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, L, KD) yrkande 9 uppmanas regeringen att verka för ett effektivare uppföljningssystem inom fiskeområdet. Enligt motionärerna finns det brister i uppföljningssystemen för fiskbestånden som gör det svårt att bedöma behovet av fiskevårdande åtgärder och resursutnyttjande. Bland annat saknas viss fångststatistik, och det behövs fler provfisken, undersökningar och utvärderingar.

Utveckling av selektiva redskap

Flera motionsyrkanden handlar om utvecklingen av fiskeredskap för att underlätta ett miljömässigt hållbart fiske. I kommittémotion 2017/18:3346 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 7 framhålls vikten av ett fortsatt arbete för att utveckla mer selektiva fiskemetoder. Enligt motionärerna är det bra att utkast förbjudits, men det måste också vara praktiskt genomförbart att följa regelverket. I detta sammanhang vill motionärerna understryka vikten av ett fortsatt arbete för att utveckla mer selektiva fiskemetoder, vilket prioriterades under alliansregeringens tid vid makten.

Även i kommittémotion 2017/18:2819 av Lars Tysklind m.fl. (L) yrkande 9 efterfrågas mer forskning om och utveckling av selektiva och mer miljövänliga fiskeredskap. I motion 2017/18:1163 av Roland Utbult (KD) framhålls betydelsen av selektiva redskap för yrkesfisket. Enligt motionären är det viktigt att regeringen inser värdet av trålutveckling för att skapa ett selektivt fungerande fiske. På så sätt tas havets resurser till vara optimalt.

Enligt kommittémotion 2017/18:1149 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 14 bör regeringen återkomma med förslag på åtgärder som fasar ut skadliga fiskemetoder på kritiska fiskbestånd och premierar skonsamma fiskeredskap. Motionärerna framhåller att bifångster i både trål och andra fiskeredskap fortsätter att utgöra ett allvarligt hot mot flera arter av fisk, sjöfågel och marina däggdjur. På liknande sätt anförs i kommittémotion 2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 57 att reglerna för tillåtna fiskeredskap bör uppdateras. Enligt motionärerna inte bara försämrar ineffektiva lagar om tillåtna fiskeredskap företagsvillkoren för yrkesfiskarna, utan de hindrar även Havs- och vattenmyndighetens initiativ till konkreta åtgärder för livskraftiga fiskbestånd.

I kommittémotion 2017/18:3889 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande 7 framhålls att regeringen bör främja selektivt fiske med passiva redskap. Enligt motionärerna kan fiskare fiska selektivt genom val av krok. Motionärerna vill att Havs- och vattenmyndigheten ges i uppdrag att anpassa regelverket så att det överensstämmer med möjligheten att fiska selektivt med krok.

Fiskodling i öppna kassar m.m.

Enligt motion 2017/18:2056 av Lena Asplund (M) finns det ett behov av att få bort fiskodling i öppna kassar. Fiskodlingar med öppna kassar har bidragit till övergödningen i Östersjön genom att de läcker fosfor, kväve och andra näringsämnen, och problemet är särskilt stort i området längs Höga kusten. Motionären anser att regeringen bör prioritera frågan och presentera ett konkret program för hur detta på sikt helt ska kunna avvecklas och ersättas med miljövänliga alternativ.

Enligt motion 2017/18:1388 av Magnus Manhammar (S) bör möjligheterna att stimulera anläggning av s.k. gäddfabriker undersökas. För de som vill anlägga gäddfabriker går det i dag att få ett visst ekonomiskt stöd. Det är bra att detta ekonomiska stöd finns, men enligt motionären är situationen i Östersjön så allvarlig att större satsningar behöver göras.

Tidigare behandling och kompletterande uppgifter

Hållbara fiskbestånd

I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 1380/2013 om den gemensamma fiskeripolitiken m.m. fastställs fiskeripolitikens övergripande bestämmelser. Bland annat fastställs att EU:s fiskeriförvaltning ska säkra

beståndens reproduktion för en hög långsiktig avkastning, lägga grunden till en lönsam näring, fördela möjligheterna att fiska rättvist och bevara de marina resurserna. Huvudmålet för den gemensamma fiskeripolitiken är att säkra höga långsiktiga fångster för alla bestånd till 2015, om möjligt, men senast till 2020, det s.k. målet om maximal hållbar avkastning eller MSY. Ett annat mål är att minska mängden oönskade fångster och minimera eller helt sluta med resursförstörande metoder.

Total tillåten fångstmängd (TAC) eller fiskemöjlighet är en fångstbegränsning uttryckt i ton eller antal som bestäms för de fiskbestånd som har högst kommersiellt värde. Kommissionen utarbetar förslag som bygger på vetenskapliga råd om tillståndet för beståndet. Råden kommer från rådgivande organ, i huvudsak från Ices och den vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerinäringen (STECF). TAC beslutas årsvis i rådet för jordbruk och fiske, i oktober för Östersjön och i december för Västerhavet.

I kommissionens meddelande om läget för den gemensamma fiskeripolitiken och samråd om fiskemöjligheterna för 2018 (KOM(2017) 368 slutlig) framhåller kommissionen att det under de senaste åren gjorts avsevärda framsteg i genomförandet av 2013 års reform av den gemensamma fiskeripolitiken, bl.a. vad gäller uppnående av MSY-målet. Förutom i Medelhavet och Svarta havet minskar överexploateringen totalt sett. Enligt kommissionen har framsteg också gjorts vad gäller återuppbyggnad av bestånd och utformning av fleråriga planer i enlighet med den reformerade gemensamma fiskeripolitiken. Därtill anför kommissionen att viktiga politiska överenskommelser har slutits för att uppnå miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet i Medelhavet och i Svarta havet.

Vad gäller Östersjöfisket framhåller regeringen i budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 23) att en ny flerårig plan för bestånden av torsk, sill och skarpsill i Östersjön trädde i kraft sommaren 2016. Det var således första gången denna plan tillämpades när kvoterna i Östersjön fastställdes för fiskeåret 2017. Rådets beslut innebar, i enlighet med Östersjöplanen, en väsentlig minskning av TAC såväl för torsk i västra Östersjön om 56 procent, som för torsk i östra Östersjön om 25 procent. Utöver att reglera TAC innebar beslutet även ytterligare kompletterande bevarandeåtgärder för torsk i västra Östersjön. I syfte att ytterligare öka skyddet av västlig torsk förlängdes den nuvarande stängningen under lekperioden från sex till åtta veckor, och för första gången reglerades även fritidsfiske på torsk i västra Östersjön på EU-nivå.

Samtidigt bedömer regeringen att Östersjötorskens utveckling fortfarande är oroande, vilket innebär att framtida kvoter måste anpassas till dessa förhållanden, liksom fortsatta förvaltningsåtgärder för att förbättra förutsättningarna för torskens beståndsutveckling. Regeringen anser att EU:s gemensamma fiskeripolitik skapar förutsättningar för att nå målen om ett hållbart fiske. Det innebär att ett omfattande arbete med genomförandet kommer att krävas under kommande år, när det gäller framför allt det successiva införandet av landningsskyldigheten men även nya eller reviderade

förvaltningsplaner samt fastställande av kvoter och TAC enligt MSY. Även tekniska åtgärder, som bestämmer hur och var fiske får ske, spelar en viktig roll i genomförandet. Den reformerade fiskeripolitiken möjliggör även för EU att inta en mer aktiv roll i de pågående WTO-förhandlingarna om skadliga fiskesubventioner med syftet att bidra till ett globalt hållbart fiske.

I fråga om Östersjötorsken presenterade Havs- och vattenmyndigheten i december 2017 ett underlag för havsplaneringen (rapport 2017-37). I underlaget behandlas lämpliga s.k. klimatrefugier i Östersjön, dvs. områden där effekten av klimatförändringen är liten i förhållande till omgivande livsmiljö. I detta arbete har Östersjöns situation 2099 modellerats utifrån ett antal faktorer som är särskilt betydelsefulla, t.ex. salthalt och temperatur. Generellt framträder en trend för utbredningen där saltvattenberoende arter gradvis kommer att vandra söderut medan arter som är beroende av kallt vatten vandrar norrut och ned i djupled. Torsk är en art som valts ut i studien för att representera hur ekosystemet kan påverkas utifrån de valda faktorerna. Vad gäller torskbeståndet 2099 visar de olika modelleringarna på tämligen begränsade möjligheter att upprätthålla refugier för torsken, och givet ett visst scenario kommer torsken troligen att försvinna helt. Enligt Havs- och vattenmyndigheten är det viktigt att poängtera att analysen tar sikte på klimatanpassning och havsplanering och inte på fiskeripolitiska faktorer. Analysen är utförd på enstaka arter och omständigheter, och för att öka kvaliteten på resultaten behövs en utvidgad studie som tar hänsyn till fler arter och faktorer, och även interaktionen mellan olika arter.

I oktober 2017 beslutade EU:s jordbruks- och fiskeministrar om 2018 års fiskemöjligheter i Östersjön. Vad gäller torsk innebär de beslutade kvoterna en ytterligare sänkning av TAC för torsk i östra Östersjön (-8 procent) medan en oförändrad TAC beslutades för torsk i västra Östersjön. Beslutet innefattar även åtgärder för att skydda lekande torsk i Östersjön. Enligt Regeringskansliet ligger de beslutade kvoterna i linje med regeringens målsättning om att fiskemöjligheter ska beslutas i enlighet med EU:s gemensamma fiskeripolitik (inklusive MSY-målet) och Östersjöplanen.

I december 2017 enades EU:s jordbruks- och fiskeministrar om 2018 års fiskemöjligheter i Västerhavet, vilket rör svenska fiskare i Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt. Beslutet innebär att antalet bestånd som fiskas enligt maximal hållbar avkastning under 2018 uppgår till 53, vilket är att jämföra med 44 föregående år. Enligt Regeringskansliet innebär beslutet att majoriteten av de svenska kvoterna fastställs i enlighet med MSY-målet eller försiktighetsansatsen. Det gäller bl.a. sill, torsk, kolja, gråsej, äkta tunga, havskräfta och räka. Därtill innefattar beslutet en säsongsstängning för fiske efter blankål (se avsnittet om ålfiskeförbud nedan).

Havs- och vattenmyndigheten är ansvarig myndighet för att säkerställa att det svenska fisket följer de fastställda fiskekvoterna. Den 1 januari 2017 införde myndigheten ett nytt system för att fördela fiskemöjligheter inom demersalt fiske, dvs. fiske efter bottenlevande arter. Det nya systemet syftar till att underlätta införandet av landningsskyldigheten och bygger, med vissa

undantag, på årsvisa individuellt fördelade fiskemöjligheter. Genom individuella fiskemöjligheter som får överlåtas under året ska en yrkesfiskare lättare kunna matcha sina fiskemöjligheter med sina faktiska fångster. För 2018 års fiskemöjligheter har Havs- och vattenmyndigheten beslutat om vissa anpassningar av reglerna. Bland annat införs en regional extra tilldelning i fördelningen av årliga demersala fiskemöjligheter för torsk i Östersjön. Den regionala tilldelningen görs för att stödja den Östersjöbaserade fiskeflottan och för att motverka den negativa utvecklingen av antalet fartyg i Östersjön. De nya reglerna framgår av HVMFS 2016:33, och ändringar för 2018 framgår av HVMFS 2017:18.

Förutom fördelning av fiskemöjligheter ansvarar Havs- och vattenmyndigheten även för att samla in och sammanställa data om det svenska fiskets fångster. I budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 23) lyfter regeringen fram att EU:s regelverk under 2016 utvecklades i fråga om medlemsstaternas skyldigheter att samla in data inom fiskesektorn som grund för vetenskaplig rådgivning. Insamling av data är bl.a. nödvändig för att kunna bedöma fiskbeståndens tillstånd, lönsamheten inom olika näringssegment samt fiskets och vattenbrukets effekter på ekosystemet. Data behövs också för att kunna utvärdera effekterna av EU:s fiskeripolitik.

Havs- och vattenmyndigheten ansvarar dessutom för kvotuppföljningen och för vård av bestånd som är nationellt förvaltade. Kvotuppföljningen innebär daglig uppföljning av rapporterad infiskning som räknas av mot fiskekvoter och andra fiskemöjligheter som Sverige tilldelats. När kvoten för fisket på ett visst bestånd är uppfiskad beslutar myndigheten om fiskestopp. Under 2016 stoppade Havs- och vattenmyndigheten fisket på tre kvoter. I budgetpropositionen framhåller regeringen att detta är färre än tidigare år. Regeringen bedömer därför att måluppfyllelsen för 2016 var god eftersom målsättningen i kvotuppföljningen mäts utifrån att inga kvoter ska överskridas och att de ska nyttjas fullt ut.

Genomförande och kontroll av den gemensamma fiskeripolitiken

I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 1380/2013 om den gemensamma fiskeripolitiken m.m. fastställs bl.a. ett utkastförbud som innebär att alla fångster av kvoterade arter ska registreras, landas och räknas av kvoterna oavsett storlek. Denna s.k. landningsskyldighet införs stegvis för olika havsområden, arter och fisken inom EU och ska vara helt införd 2019. Även fisk och skaldjur under minsta referensstorlek för bevarande (MRB) av de arter som omfattas av landningsskyldigheten ska landas och räknas av kvoterna. Syftet är att minimera utkast och oönskade fångster och påskynda utvecklingen av ett mer selektivt fiske.

Utskottet har vid tidigare tillfällen påpekat vikten av att den gemensamma fiskeripolitiken genomförs samstämmigt i alla EU:s medlemsstater. Till exempel i betänkande 2015/16:MJU17 Sanktionsavgifter för andra aktörer på fiskets område än yrkesfiskare m.m. anförde utskottet följande:

Utskottet anser att det är av största vikt att Sverige driver på för att de beslut som fattas inom EU ska leda till en hållbar förvaltning av fiskeresurserna. Utskottet välkomnar att regeringen arbetar för att åtagandena i den reformerade gemensamma fiskeripolitiken ska få genomslag fullt ut, bl.a. vad gäller att fiskbestånden ska ha en storlek som är över nivån för maximal hållbar avkastning.

Vad gäller just landningsskyldigheten har åtgärder vidtagits för att skynda på dess genomförande. Bland annat kan det noteras att kommissionen sedan oktober 2014 har antagit ett antal s.k. utkastplaner. Planerna syftar till att förbereda det successiva genomförandet av landningsskyldigheten i alla EU:s vatten. Enligt uppgift från kommissionen har även myndigheter, forskare och näringen arbetat aktivt tillsammans under de senaste åren för att utveckla lösningar för hur landningsskyldigheten kan genomföras. Exempel på sådana projekt är The English Discard Ban Trial, Discatch och Ecofishman. Vidare organiserade kommissionen i november 2017 en workshop där representanter från EU:s medlemsstater, näringen, forskare och generaldirektoratet för havsfrågor och fiske diskuterade utmaningar och lösningar på landningsskyldighetens genomförande. Därtill är genomförande av landningsskyldigheten en prioriterad fråga för den europeiska fiskerikontrollbyrån (EFCA).

Landningsskyldighetens genomförande säkerställs också genom fiskerikontrollen, vilken regleras till övervägande del av EU-förordningar, i huvudsak rådets förordning (EG) nr 1224/2009 om införande av ett kontrollsystem i unionen för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs m.m. (nedan kontrollförordningen). I kontrollförordningen finns bestämmelser om fisket och saluföringen, inklusive regler för bl.a. dokumentering och vägning, och om vissa sanktioner.

I kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 404/2011 finns bestämmelser som närmare anger hur reglerna i kontrollförordningen ska genomföras, t.ex. detaljerade regler om loggbok och vägning. Fiskerikontrollen sker bl.a. genom uppföljning av kvoter och fisketid (s.k. effort), dokumentkontroll, landningskontroll, transportkontroll och beslut om fiskestopp. För att genomföra kontrollen kan de EU-gemensamma förordningarna kompletteras med nationella föreskrifter. Havs- och vattenmyndigheten har det övergripande ansvaret för att genomföra EU:s fiskerikontroll i Sverige.

I fråga om utkastförbudets efterlevnad omfattas överträdelser av landningsskyldigheten av medlemsstaternas bestämmelser om pricksystem. I fråga om elektroniska loggböcker är sådana obligatoriska sedan den 1 januari 2010 i samtliga medlemsstater för alla fartyg som är större än 24 meter, och sedan den 1 januari 2011 gäller det för fartyg större än 15 meter.

I budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 23) redovisar regeringen att fiskerikontrollen genomgick en förändring under 2016 som innebär att verksamheten nu bedrivs utifrån ett riskbaserat arbetssätt. Det innebär att fokus ligger på de delar av fisket där myndigheten bedömer att risken för överträdelser är störst. Enligt regeringen visar det första årets arbete positiva resultat.

Därtill genomförs kontroller tillsammans med andra länder inom EU, s.k. Joint Deployment Plans (JDP), där ett antal medlemsstater genomför gemensamma kontrollinsatser i vissa havsområden. JDP genomförs i samverkan med EFCA.

I april 2017 publicerade kommissionen en s.k. Refitutvärdering av fiskerikontrollförordningen, dvs. en översyn för att se till att lagstiftningen ger resultat för invånare och företag på ett effektivt sätt och till lägsta möjliga kostnad. I sin utvärdering anför kommissionen att medlemsstaterna i allmänhet åtföljer de viktigaste förpliktelseerna som föreskrivs i kontrollförordningen, men att den inte genomförts fullt ut i vissa medlemsstater, vilket ibland skapar ojämlika situationer inom EU. Kort därefter, i maj 2017, presenterade revisionsrätten sin utvärdering av fiskerikontrollen (rapport 08/2017). Även revisionsrätten ansåg att det finns brister i den nuvarande förordningen. Bland annat framhöll revisionsrätten att medlemsstaterna ännu inte utför alla nödvändiga kontroller och att själva kontrollsystemet bör uppdateras. Det finns svagheter med kontrollen bl.a. vad gäller tillförlitligheten av rapporterade fångstdata och med likabehandling av fiskeoperatörer vid tillämpningen av sanktioner. Revisionsrätten presenterade även ett antal rekommendationer både till kommissionen och till medlemsstaterna om hur kontrollen kan förbättras. Under oktober 2017 höll kommissionen en öppen konsultation om kontrollförordningen. För att förbättra gällande regelverk i linje med de åsikter som framförts har kommissionen aviserat ett förslag till ny fiskerikontrollförordning till april 2018.

Effektivare uppföljningssystem inom fiskeområdet

Fiskeripolitikens övergripande bestämmelser fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 1380/2013 om den gemensamma fiskeripolitiken m.m. Bland annat fastställs att EU:s fiskeriförvaltning ska säkra beståndens reproduktion för en hög långsiktig avkastning, fördela möjligheterna att fiska rättvist och bevara de marina resurserna.

Enligt artiklarna 2 och 25 i förordning (EU) nr 1380/2013 ska medlemsstaterna samla in de biologiska, miljörelaterade, tekniska och socioekonomiska data som är nödvändiga för en kontinuerlig uppföljning av fiskeriförvaltningen. Insamling av data är bl.a. nödvändig för att kunna bedöma fiskbeståndens tillstånd och lönsamheten inom olika näringssegment samt fiskets och vattenbrukets effekter på ekosystemet. Data behövs också för att kunna utvärdera effekterna av EU:s fiskeripolitik och för att identifiera relevanta fiskevårdsåtgärder.

Olika EU-gemensamma program för insamling och förvaltning av fiskedata har funnits sedan 2000, och regelverket reformerades 2008, vilket resulterade i den s.k. datainsamlingsramen (data collection framework, DCF) enligt vilken medlemsstaterna åläggs att samla in, hantera och tillhandahålla ett brett spektrum av fiskedata som behövs för vetenskaplig rådgivning. Datainsamlingsramen omfattar både yrkesfisket, fritidsfisket och vattenbruket. I

Sverige har Havs- och vattenmyndigheten ansvar för genomförandet och samordningen av det nationella datainsamlingsprogrammet.

I budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 23) framhåller regeringen att EU:s regelverk under 2016 utvecklades när det gäller medlemsstaternas skyldigheter att samla in data inom fiskesektorn som grund för vetenskaplig rådgivning. De ändringar som genomfördes under 2016 avser kommissionens genomförandebeslut (EU) 2016/1251 och (EU) 2016/1701 som bl.a. resulterade i ett flerårigt unionsprogram för datainsamling för perioden 2017–2019 för att på så sätt säkerställa en enhetlig tillämpning av skyldigheten att samla in och förvalta data.

Uppföljningen av fiskeriförvaltningen säkerställs även genom de skyldigheter medlemsländerna har att genomföra spårbarhetssystem. 2013 års reform av den gemensamma jordbrukspolitiken inbegrep nya marknadsnormer för bl.a. märkning och spårbarhet så att konsumenterna får mer information om i vilken utsträckning fiskeriprodukter har fångats och/eller framställts på ett hållbart sätt. Havs- och vattenmyndigheten utvecklar just nu ett elektroniskt spårbarhetssystem. Systemet innebär att man ska kunna följa fisken från fångst till försäljning och att det också ska vara möjligt att följa export. Enligt myndigheten är detta system tämligen unikt i sitt slag, och myndigheten framhåller särskilt att systemet omfattar flera arter för vilka beståndssituationen är kritisk, t.ex. ål. Systemet ska införas 2019.

Uppföljning av fiskeriförvaltningen har utvecklats de senaste åren även inom ramen för den gemensamma fiskerikontrollen. Fiskerikontrollen regleras till övervägande del av EU-förordningar, i huvudsak rådets förordning (EG) nr 1224/2009 om införande av ett kontrollsystem i unionen för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs m.m. (nedan kontrollförordningen). I kontrollförordningen finns bestämmelser om fisket och saluföringen, inklusive regler för bl.a. dokumentering och vägning, och om vissa sanktioner.

Fiskerikontrollen genomgick en förändring under 2016 som innebär att verksamheten nu bedrivs utifrån ett riskbaserat arbetssätt. Det innebär att fokus nu ligger på de delar av fisket där myndigheten bedömer att risken för överträdelser är störst. Enligt regeringen visar det första årets arbete positiva resultat (prop. 2017/18:1 utg.omr. 23).

Kommissionen och revisionsrätten framförde under 2017 vad de ser som brister i gällande regelverk. Bland annat har revisionsrätten framfört att medlemsstaterna ännu inte utför alla nödvändiga kontroller och att själva kontrollsystemet bör uppdateras. Det finns svagheter med kontrollen bl.a. vad gäller tillförlitligheten av rapporterade fångstdata och med likabehandling av fiskeoperatörer vid tillämpningen av sanktioner. För att förbättra gällande regelverk i linje med de åsikter som framförts har kommissionen aviserat ett förslag till ny fiskerikontrollförordning till april 2018.

Utveckling av selektiva redskap

Som svar på interpellation 2016/17:496 anförde statsrådet Sven-Erik Bucht den 19 maj 2017 att regeringen arbetar för ett hållbart fiske för att nå målen i den gemensamma fiskeripolitiken samt för mer hållbara fiskemetoder och redskap. De senaste åren har mycket arbete genomförts i Sverige med att anpassa redskapen till att bli mer selektiva och med att utveckla alternativa fiskemetoder. Enligt statsrådet är det viktigt att detta arbete fortgår, och det har brett stöd inom fiskerinäringen.

För att uppfylla det krav på landningsskyldighet som började gälla den 1 januari 2015 har Havs- och vattenmyndigheten ett regeringsuppdrag att utveckla selektivt fiske. Havs- och vattenmyndigheten har i sin tur gett SLU, Institutionen för akvatiska resurser, i uppdrag att upprätta ett sekretariat för selektivt fiske vid Havsfiskelaboratoriet i Lysekil. Sekretariatet ska främja och stimulera utveckling av selektivt fiske och underlätta för yrkesfisket att uppnå kraven som ställs i den nya gemensamma fiskeripolitiken inom EU. Sekretariatets uppgift är att

- fungera som en brevlåda och samla in idéer om selektivt fiske från näringen
- ta fram projektplaner och ekonomi för föreslagna idéer tillsammans med förslagsställare och näring
- efter beslut av Havs- och vattenmyndigheten upphandla utförare till beslutade projekt
- vetenskapligt utvärdera respektive projekt.

Prioriterade fisken har varit de där en stor andel av fångsten består av annan fisk än målarten, där en stor mängd oönskad fisk fångas och där man inte kan göra mer för att selektera men däremot öka överlevnaden för den fisk som återutsätts. Inom ramen för sekretariatets arbete sker nära samverkan mellan SLU och fiskerinäringen. Möjligheter till medfinansiering från havs- och fiskeriprogrammet identifieras.

Enligt uppgift från SLU kom drygt 50 förslag in till sekretariatet under perioden 2014–2017, varav drygt 30 enskilda projekt genomförts i samverkan mellan näring och forskning. Inför Havs- och vattenmyndighetens slutrapportering till regeringen ska SLU inkomma med en övergripande slutrapportering i mars 2018. Enligt uppgift från SLU fortsätter sekretariatets arbete under 2018. Det framgår av Havs- och vattenmyndighetens regleringsbrev för 2018 att 8 miljoner kronor får användas för utveckling av selektiva och skonsamma redskap i samverkan med fiskerinäringen och SLU.

Därtill pågår det internationella satsningar för att utveckla selektiva redskap, bl.a. har en europeisk webbplats för selektiva fiskemetoder lanserats: Gearingup. Enligt uppgift från SLU består webbplatsen av en interaktiv databas med hundratals vetenskapligt utvärderade redskap som är tillgängliga för nordeuropeiska fiskare. Här ska det inom kort även gå att hitta resultat från de svenska försök som forskare vid SLU utvärderat.

I fråga om selektivt fiske med krok stoppade Havs- och vattenmyndigheten krokfisket under en knapp månad hösten 2017 eftersom kustkvoten på makrill höll på att ta slut. Eftersom stoppet gjordes under en tid då torskfiske med krok normalt inte bedrivs gjordes inget undantag för fiske med större krok. I år har Havs- och vattenmyndigheten som ambition att inte behöva stoppa krokfisket genom att införa vissa ändringar av bestämmelserna för fiske på kustkvoten. Myndigheten bedriver därför inte något arbete med att kategorisera krokredskap efter selektivitet.

Enligt uppgift från SLU pågår det heller ingen riktad forskning om selektivitet och krokfiske. Enligt SLU borde orsaken vara dels att selektivitetsproblemen i krokfiske är generellt små i jämförelse med oönskade fångster i bottentrålar och t.ex. bifångster av däggdjur och fågel i nätfiske, dels att krokfiske står för en liten andel av yrkesfisket totalt.

Fiskodling i öppna kassar m.m.

Utskottet har i tidigare betänkanden uppmärksammat och välkomnat att Jordbruksverket i bred samverkan mellan branschen, forskning, intresseorganisationer och myndigheter har lett arbetet med att ta fram en gemensam strategi och handlingsplan för svenskt vattenbruk 2014–2020. Handlingsplanen är kopplad till det svenska havs- och fiskeriprogrammet. Syftet med handlingsplanen är att främja en långsiktigt hållbar, växande näring där både öppna och slutna odlingssystem utvecklas och fler arter odlas. Handlingsplanen är på så sätt ett verktyg som bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling av vattenbruksnäringen runt om i Sverige. Forskning kan bidra till handlingsplanens mål, t.ex. forskning om ekonomiskt och ekologiskt hållbart foder och foderingredienser samt utvärdering av miljöpåverkan av olika odlingstekniker, t.ex. odling i öppna kassar.

I betänkande 2015/16:MJU14 noterade utskottet att det bedrivs ett kontinuerligt arbete för att försöka minimera den negativa verkan av vattenbruk, men att detta arbete inte behöver innebära att man helt fasar ut fiskodling i öppna kassar.

I budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 23) anför regeringen att den vanligaste odlingsformen för matfisk i Sverige fortfarande är öppna nätkassar och att de flesta matfiskodlingarna finns i sötvatten. Däremot har matfiskodlingen successivt flyttat till regleringsmagasin och norra ostkusten. Utvecklingen är ett resultat av att det är olämpligt med konventionell fiskodling i områden som redan har en hög näringsbelastning och där det finns skyddsvärda vilda bestånd. Därför ges vanligtvis heller inga nya tillstånd till den typen av odling i de områdena. Under de senaste åren har odlingsvolymerna i de reglerade Norrlandsälvarna mångdubblats. Senare år har produktionen ökat på land i s.k. recirkulerande vattenbruk.

I mars 2017 meddelade Mark- och miljööverdomstolen domar i fyra mål om tillstånd till odling av fisk i öppna kassar, varav ett mål gäller vattenodling i Storsjön och tre mål gäller vattenodling längs Höga kusten. I fråga om de tre

mål som avser vattenodling längs Höga kusten har domstolen kommit fram till att verksamheterna endast kan tillåtas under en avvecklingstid om tre år eftersom det råder osäkerhet om såväl verksamheternas påverkan på vattenförekomsterna i stort, särskilt vad gäller påverkan på den ekologiska statusen, som verksamhetens påverkan lokalt. Enligt domstolen kan det även ifrågasättas om den teknik som ska användas – öppna kassar som inte ger möjlighet till någon uppsamling eller rening av foderrester och fekalier – utgör bästa möjliga teknik.

I det mål som avser fiskodling i Storsjön har domstolen bl.a. ansett att verksamheten inte kan tillåtas i den omfattning som mark- och miljödomstolens tidigare dom medgav med hänsyn till den teknik som valts, dvs. öppna kassar. Med hänsyn till vad som prövats i målet har den tillåtna produktionen bestämts till den lägre produktion som angetts i miljöprövningsdelegationens beslut.

En gäddfabrik är ett våtmarksområde där gäddan har optimala förutsättningar att föröka sig, t.ex. stabilt vattenstånd, gräs för gäddan att beta och fri väg från lekplatsen till havet. Man kan restaurera eller konstruera en våtmark så att den fungerar som en gäddfabrik.

I budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 20) anför regeringen att omkring en fjärdedel av landets ursprungliga våtmarksareal bedöms ha torrlagts genom utdikning, sjösänkning och uppodling. Detta har orsakat sänkning av grundvattennivåer, torrläggning av vattendrag, negativ påverkan på biologisk mångfald, ökning av växthusgaser samt reducering av våtmarkernas vattenrenande förmåga. För att förbättra kunskaperna har regeringen gett Naturvårdsverket i uppdrag att ta fram ett underlag om våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet. Regeringen avser att gå vidare i arbetet och ge Naturvårdsverket och berörda myndigheter i uppdrag att ta fram en strategi för våtmarker.

Regeringen gör en stor satsning på att i större utsträckning restaurera och anlägga våtmarker i syfte att stärka landskapets egen förmåga att hålla kvar och balansera vattenflöden, öka tillskottet till grundvattnet och öka vattenreningen. Våtmarker som restaureras och nyanläggs bidrar även till ökad biologisk mångfald, minskad klimatpåverkan och minskad övergödning. Regeringen förstärker mot denna bakgrund anslaget 1:3 Åtgärder för värdefull natur för åtgärder för våtmarker.

Enligt uppgift från Havs- och vattenmyndigheten finns två huvudsakliga stöd som kan sökas för att anlägga gäddfabriker: lokala vattenvårdsprojekt (LOVA) och särskilda åtgärdsprojekt (SÅP).

LOVA söks hos länsstyrelserna enligt förordningen (2009:381) om statligt stöd till lokala vattenvårdsprojekt. Under förordningen är det möjligt att söka för bl.a. restaurering eller anläggande av våtmarker med syfte att minska näringsbelastningen till vattenmiljön. I budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 20) anför regeringen vidare att drygt 50 miljoner kronor beviljades till LOVA under 2016, varav en stor del gick till projekt för att minska övergödning. Flera åtgärder har genomförts för att minska

övergödningen, bl.a. genom anläggande av våtmarker och dagvattendammar. För 2018 tillförs ytterligare medel till LOVA.

SÅP kan sökas efter utlysning från Havs- och vattenmyndigheten med särskilda inriktningar. I budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 20) redovisar regeringen att drygt 40 miljoner kronor fördelades till SÅP för kustvatten, vikar och skär under 2016. Under 2016 beslutade myndigheten om SÅP-medel för ett projekt som syftar till att etablera fria vandringsvägar för bl.a. gädda i Sörleviken och Norafjärden.

Utskottets ställningstagande

Hållbara fiskbestånd

Det råder synnerligen bred enighet i riksdagen om att fisket ska bedrivas utifrån vetenskapliga rekommendationer om vad bestånden tål. Utskottet noterar därför med tillfredsställelse att det finns ett gediget regelverk på plats för att nödvändiga fiskedata ska kunna samlas in och analyseras för detta ändamål.

Utskottet noterar även med tillfredsställelse att det under de senaste åren gjorts avsevärda framsteg i genomförandet av 2013 års reform av den gemensamma fiskeripolitiken, särskilt vad gäller att uppnå MSY-målet. Därtill är det glädjande att framsteg också gjorts vad gäller återuppbyggnad av bestånd och utformning av fleråriga planer.

Utskottet är samtidigt väl medvetet om att situationen för vissa bestånd är fortsatt kritisk, vilket gäller inte minst för Östersjötorsken och ålen. Av denna anledning måste ambitionsnivån i både det nationella och det EU-gemensamma arbetet för hållbara fiskbestånd även i fortsättningen vara mycket hög. Utskottet, som förutsätter att regeringen är av samma åsikt, anser mot denna bakgrund att yrkandena om hur hållbara fiskbestånd ska säkerställas så som de framförs i motionerna 2017/18:3855 (C) yrkande 58, 2017/18:1149 (V) yrkande 13, 2017/18:2819 (L) yrkande 6 och 2017/18:3717 (C, M, L, KD) yrkande 12 i stort sett kan anses tillgodosedda och därmed lämnas utan vidare åtgärd.

Vad gäller tilldelning av nationella fiskekvoter vill utskottet lyfta fram att Havs- och vattenmyndigheten infört ett nytt system för att fördela fiskemöjligheter inom demersalt fiske. Det nya systemet syftar till att underlätta införandet av landningsskyldigheten, dvs. att minimera utkast och oönskade fångster samt att påskynda utvecklingen av ett mer selektivt fiske. I och med det anser utskottet att myndighetens tilldelning av kvoter redan främjar ett miljömässigt hållbart fiske, och därför föreslår utskottet att motion 2017/18:2819 (L) yrkande 7 lämnas utan vidare åtgärd.

Genomförande och kontroll av den gemensamma fiskeripolitiken

Utskottet har vid upprepade tillfällen påpekat det självklara i att EU-gemensamma regler behöver genomföras korrekt och enhetligt i samtliga EU:s

medlemsländer för att reglerna ska få avsedd effekt. I fråga om landningsskyldighetens genomförande är utskottet medvetet om att efterlevnaden fortfarande brister i vissa avseenden. Därför välkomnar utskottet att kommissionen och medlemsstaterna vidtagit flera åtgärder under senare år för att skynda på omställningen, bl.a. att överträdelser av landningsskyldigheten nu omfattas av pricksystemet. Utskottet utgår ifrån att regeringen fortsätter att arbeta mycket aktivt med olika genomförandeåtgärder och ser därför ingen anledning att föreslå någon åtgärd till följd av det förslag som framförs i motion 2017/18:3855 (C) yrkande 61.

I fråga om fiskerikontrollen noterar utskottet att arbete redan pågår för att förbättra gällande regelverk. Inom kort lägger kommissionen fram ett förslag till en ny kontrollförordning. Utskottet kommer att följa de kommande förhandlingarna om denna med stort intresse. Med hänvisning till redan pågående arbete anser utskottet att motionerna 2017/18:3855 (C) yrkande 59, 2017/18:1149 (V) yrkande 15 och 2017/18:3686 (C) yrkande 71 nu kan lämnas utan åtgärd.

Uppföljningssystem inom fiskeområdet

Utskottet anser att ett ordentligt uppföljningsarbete är av yttersta betydelse för att säkerställa att fisket bedrivs på ett miljömässigt hållbart sätt. Kontinuerlig uppföljning är även viktigt för att bedöma fiskets och vattenbrukets effekter på ekosystemet och för att utifrån detta identifiera relevanta fiskevårdsåtgärder liksom för att utvärdera lönsamheten inom olika näringssegment.

Utskottet kan konstatera att det finns brister i nuvarande uppföljningssystem för fiskbestånden som bl.a. gör det svårt att bedöma behovet av fiskevårdande åtgärder och resursutnyttjande. Bland annat saknas viss fångststatistik, och enligt utskottets mening behövs det fler provfisken, undersökningar och utvärderingar. Utskottet anser det särskilt oroande att rapporterade fångstdata inte är tillförlitliga och att likabehandlingen av fiskeoperatörer vid tillämpningen av sanktioner brister, vilket revisionsrätten nyligen uttryckte i sin utvärdering av kontrollförordningen. Av denna anledning vill utskottet uppmana regeringen att verka för ett mer heltäckande och enhetligt uppföljningssystem i syfte att kunna vidta bättre åtgärder, inte minst inom ramen för kommande förhandlingar om den nya kontrollförordningen. Detta bör ges regeringen till känna. Därmed tillstyrker utskottet motion 2017/18:3717 (C, M, L, KD) yrkande 9.

Utveckling av selektiva redskap

Liksom tidigare ser utskottet positivt på att fiskeredskapen utvecklas så att de blir så skonsamma som möjligt för miljön samtidigt som näringen får hjälp med att leva upp till landningsskyldigheten. Utskottet bedömer i likhet med regeringen att mycket arbete har genomförts i Sverige under de senaste åren med att anpassa redskapen till att bli mer selektiva och med att utveckla alternativa fiskemetoder. Sekretariatet för selektiva fiskeredskap har åstad-

kommit ett produktivt samarbete mellan näringen och forskningen som har resulterat i ett antal tekniska förbättringar, bl.a. en ny trål med artsorterande rist. Utskottet noterar med tillfredsställelse att regeringen för 2018 tillfört ytterligare medel till arbetet med selektiva redskap och ser särskilt fram emot sekretariatets utvärdering av de senaste årens utvecklingsarbete. Med hänvisning till det som anförts ovan bedömer utskottet att de åtgärder som föreslås i motionerna 2017/18:3346 (M) yrkande 7, 2017/18:2819 (L) yrkande 9, 2017/18:1163 (KD), 2017/18:1149 (V) yrkande 14 och 2017/18:3855 (C) yrkande 57 till betydande del redan tillgodosetts och att de därför kan lämnas utan vidare åtgärd.

Vad gäller förslaget om att regeringen bör främja selektivt fiske med passiva redskap vill utskottet påminna om att selektivitetsproblemen i krokfisket är jämförelsevis små och att krokfisket står för en liten andel av yrkesfisket totalt. Dessutom har Havs- och vattenmyndigheten som ambition att inte behöva stoppa krokfisket under 2018 genom att införa vissa ändringar av bestämmelserna för fiske på kustkvoten. Utskottet ser mot denna bakgrund ingen anledning att prioritera förslaget och avstyrker därmed motion 2017/18:3889 (SD) yrkande 7.

Fiskodling i öppna kassar m.m.

Som utskottet tidigare betonat är det viktigt att försöka minimera den negativa verkan av vattenbruk. Utskottet ser därför mycket positivt på att det under senare år skett en miljömässig teknikutveckling inom vattenbruksnäringen, vilket medfört att öppna kassar alltmer frångås som metod. Matfiskodlingen har under senare år successivt flyttat från odling i öppna kassar till regleringsmagasin, och vanligtvis ges inte nya tillstånd till traditionella kassodlingar i områden som redan har hög näringsbelastning eller där det finns skyddsvärda vilda bestånd. Mot denna bakgrund ser utskottet inget behov av ett program för hur fiskodling i öppna kassar ska avvecklas så som det efterlyses i motion 2017/18:2056 (M), och motionen avstyrks följaktligen.

Som redovisats ovan är s.k. gäddfabriker ett sätt att restaurera och återställa våtmarker där gäddan har optimala förutsättningar att föröka sig. Det finns redan olika typer av stöd att söka för att anlägga gäddfabriker. Dessutom satsar nu regeringen på att ytterligare främja våtmarksanläggning, bl.a. genom att ge myndigheterna i uppdrag att ta fram en strategi för våtmarker. Mot denna bakgrund anser utskottet att motion 2017/18:1388 (S) kan lämnas utan någon vidare åtgärd.

Ålförvaltningen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att ålfisketillstånden ska göras överförbara, om ett generellt ålfiskeförbud och om arbetet med åtgärder för att rädda ålbeståndet.

Jämför reservation 18 (M, SD, C, KD), 19 (SD), 20 (SD) och 21 (V) samt det särskilda yttrandet (KD).

Motionerna

Ålfisketillstånd

I flera motioner förordas att dagens ålfisketillstånd görs överlåtbara. I kommittémotion 2017/18:2605 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 4 framförs att mängden legalt fångad ål har sjunkit till en låg nivå och att målet i nuvarande förvaltningsplan om att reducera fiskets fångst därmed är uppnått. Därför anser motionärerna att det är motiverat att öppna för möjligheten att överföra ålfisketillstånd mellan generationer. På liknande sätt anförs i motion 2017/18:2004 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 1 att ålfiskeföretagare bör ha möjlighet att överlåta sin verksamhet. I stället för att straffa svenska ålfiskare anser motionärerna att EU borde lägga sitt krut på att se till att stora ålfiskarländer som Frankrike och Spanien lever upp till ålförordningen ((EG) nr 1100/2007). Likaså anförs det i motion 2017/18:2965 av Peter Jeppsson (S) att ålfisketillstånden bör göras överlåtbara för att på så sätt möjliggöra generationsskiften och för att säkerställa ett fortsatt framtida ålfiske i Sverige. Även i motion 2017/18:2430 av Per-Ingvar Johnsson och Eskil Erlandsson (båda C) i denna del framför motionärerna att det yrkesmässiga ålfisket är av stor betydelse för ålens överlevnad.

Vidare förespråkas i kommittémotion 2017/18:3889 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande 12 i denna del att regeringen skyndsamt underlättar överlåtelser av ålfisketillstånd. Dagens restriktiva tillståndsdelen innebär enligt motionärerna att kunskaper och flerhundraåriga traditioner håller på att gå förlorade. Också i motion 2017/18:237 av Anders Åkesson och Ola Johansson (båda C) föreslås att dagens ålfisketillstånd ska övergå till att vara överförbara eftersom en levande kust och skärgård och dessas kulturarv annars riskerar att gå förlorade. Ett liknande yrkande framförs också i motion 2017/18:1219 av Per-Ingvar Johnsson (C). Enligt motionären bör tillstånd att fiska ål få överlåtas på vissa villkor. Motionären motiverar detta förslag med att ålfisket längs Skånes östkust är ett värdefullt kulturarv som hotas av att det inte går att överlåta ålfisketillstånd.

Ålfiskeförbud

I två motioner uppmanas regeringen att motarbeta förslag som skulle leda till att ett totalförbud införs för ålfisket i Östersjön. I kommittémotion 2017/18:2605 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 5 anförs att regeringen bör motarbeta kommissionens förslag till förordning som skulle innebära ett totalt ålfiskestopp i Östersjön. Eftersom motionärerna ser positivt på ett fortsatt svenskt ålfiske vill de att regeringen motsätter sig kommissionens initiativ. Även i kommittémotion 2017/18:3889 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande 12 i denna del motsätter sig motionärerna ett förbud mot ålfisket i Östersjön. Enligt motionärerna skulle ett sådant förbud leda till att kultur och kunskap av unikt slag längs med Ålakusten försvinner.

I kommittémotion 2017/18:1149 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 16 förespråkas att Sverige inför ett totalförbud för allt riktat fiske på ål. Ålen är klassad som akut hotad, och enligt motionärerna har Sverige ett ansvar för att bevara ålen, inte minst då de flesta könsmogna ålarna vandrar ut längs vår kust. Motionärerna anför också att så länge det finns legalt fiske på ål försvåras även kontrollen av försäljning av illegal ål.

Åtgärder för att rädda ålen

Ett antal motioner tar upp åtgärdsarbetet för att rädda ålen. I motion 2017/18:2004 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 2 vill motionärerna att regeringen hittar vägar för att öka ålbeståndet. I stället för att ytterligare begränsa ålfisket anser motionärerna att regeringen borde se över möjligheten att lägga ett större ansvar på elbolagen när det gäller att underlätta för ål att passera turbinerna oskadda.

I motion 2017/18:1392 av Magnus Manhammar (S) föreslås att möjligheterna för en kraftsamling för att rädda ålen utreds. Enligt motionären behöver regeringen sätta ordentlig press på elbolagen så att vattenkraftverken anpassas så att ålens vandring återigen görs möjlig och att Sverige inom EU arbetar för att vattenkraftverk i samtliga medlemsländer tvingas konstruera fiskvandningsleder.

Även i motion 2017/18:2430 av Per-Ingvar Johnsson och Eskil Erlandsson (båda C) i denna del efterlyser motionärerna åtgärder för att rädda och öka förekomsten av ål i svenska vatten. Enligt motionärerna behövs det en ökad utsättning av ålyngel och en minskning av den stora mängd ål som äts upp av sälar och skarvar.

Tidigare behandling och kompletterande uppgifter

Ålfisketillstånd

Enligt rådets förordning (EG) nr 1100/2007 om åtgärder för återhämtning av beståndet av europeisk ål åläggs medlemsstaterna att upprätta planer för förvaltning av ålbeståndet. Målet är att uppnå en utvandring av blankål

motsvarande 40 procent av den för riket beräknade historiskt naturliga blankålsproduktionen. Sveriges nationella förvaltningsplan för ål godkändes av kommissionen i oktober 2009. Planen innehåller åtgärder på i huvudsak fyra områden: skärpta regleringar av fisket, utökade kontrollåtgärder, ökade utsättningar av ål och åtgärder för att minska dödlighet hos blankål i vattendrag (minskad turbindödlighet). Planen är adaptiv, vilket innebär att åtgärderna kan justeras under planperioden. Havs- och vattenmyndigheten är ansvarig myndighet för arbetet med ålförvaltningsplanen.

Som en del av den nationella ålförvaltningsplanen råder det sedan den 1 maj 2007 generellt förbud för ålfiske i Sverige, i havet och i större delen av de svenska sötvattensområdena. Ålfiskeförbudet är inte tidsbegränsat. Det är möjligt att få undantag från ålfiskeförbudet genom att ansöka om ålfisketillstånd hos Havs- och vattenmyndigheten. Tillståndsgivningen är restriktiv i det att man endast kan få tillstånd att fiska ål om man tidigare haft tillstånd att fiska ål, och det är inte möjligt att söka tillstånd för nyetablering av ålfiske. Tillstånd beviljas inte nya ägare vid generationsväxlingar eller när tillståndshavare av någon annan anledning upphör med sitt ålfiske.

Ett antal yrkesfiskare har beviljats dispens från förbudet, liksom ett fåtal som fiskar med stöd av enskild rätt. Särskilda tillstånd har beviljats den som bedrivit riktat ålfiske under en referensperiod. Tillstånden ges för ett år i sänder. Enligt uppgift från Havs- och vattenmyndigheten hade 209 fiskare ålfisketillstånd under 2017. Av dessa hade 130 tillstånd att bedriva ålfiske i havet. Den restriktiva tillståndsdelen för ålfiske kombineras med nationella bestämmelser om höjt minimimått på ål som får fiskas (70 cm) och redskapsbestämmelser för fasta redskap och ryssjor. Därtill har fiskesäsongens längd reducerats såväl i insjöar som vid kusten, se redogörelse nedan om den nyligen beslutade säsongstängningen för ålfisket.

Ålförvaltningsplanen, inklusive tillståndsgivningen, kan justeras under planperioden om bestånden så tillåter. Särskild vikt bör läggas vid samverkan mellan relevanta myndigheter och intressenter utanför fiskesektorn som påverkar ålens beståndssituation och vandring. I sitt regleringsbrev för 2015 fick Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att, med anledning av kommissionens utvärdering av den nationella ålförvaltningsplanen, analysera behovet av planen och vid behov föreslå en revidering mot bakgrund av målen i EU:s ålförordning och den vetenskapliga rådgivningen. Uppdraget redovisades till Näringsdepartementet den 1 december 2015. I betänkandet anförs följande vad gäller ålfisket:

I Havs- och vattenmyndighetens analys av behovet av att revidera den nationella förvaltningsplanen för ål föreslår myndigheten att nuvarande inskränkningar av fisket ska upprätthållas till dess att det finns säkra bevis för kontinuerlig ökning av såväl rekrytering som lekbestånd av ål. Myndigheten bedömer att rekryteringen fortfarande är mycket låg.

Nya data från Ices årlarbetsgruppsrapport WGEEL och Havs- och vattenmyndigheten pekar på att rekryteringen av ål under 2017 fortfarande var mycket låg. I förhållande till referensperioden 1960–1979 uppgick

rekryteringen av glasål i Nordsjöområdet till 1,6 procent. I övriga europeiska serier uppgick rekryteringen till 8,7 procent givet samma referensperiod.

I fråga om det europeiska ålfiskets storlek under 2017 uppgick de totala rapporterade landningarna av glasål till 57 ton. De uppskattade landningarna av blankål och gulål var 2 283 ton. Enligt uppgift från Regeringskansliet motsvarar de totala landningarna ca 200 miljoner individer. Majoriteten av det europeiska fisket äger rum i inlandsvatten. Räknat i ton uppskattas fångsterna i marina områden till 34 procent av de totala fångsterna. I Östersjöområdet fiskas dock en större del i havet eftersom ålen följer kusten under sin utvandring. Enligt WGEEL kan det illegala fisket antas vara i samma storleksordning som de officiella landningarna. I Sverige är det endast tillåtet att fiska ålar över 70 cm. Av denna anledning fiskas mest vuxen ål i Sverige, och en sådan individ väger i genomsnitt 1 kg. De svenska fångsterna uppgår till ca 185 ton per år (medeltal för perioden 2014–2016), vilket motsvarar ca 185 000 individer per år. Majoriteten av det svenska fisket sker i havet, och endast en liten del tas i sötvatten.

I enlighet med förordning (EG) nr 110/2007 ska en ny utvärdering av nationellt genomförda åtgärder rapporteras till kommissionen senast den 30 juni 2018.

Ålfiskeförbud

Det råder för närvarande inget totalförbud mot riktat fiske på ål i EU:s vatten. I oktober 2017 enades EU:s jordbruks- och fiskeministrar om 2018 års fiskemöjligheter i Östersjön. Beslutet innebär inget förbud mot att fiska ål i Östersjön under 2018 eftersom kommissionens förslag om ett sådant inte vann tillräckligt stöd. Sverige valde att lägga en röstförklaring där kommissionen uppmanas föreslå nya åtgärder för att säkra ålens framtid.

I december 2017 fattade EU:s jordbruks- och fiskeministrar beslut om 2018 års fiskemöjligheter i Västerhavet. Beslutet omfattar en begränsad fiskeperiod för blankål, dvs. ål som är större än 12 cm. Begränsningen gäller i alla EU:s vatten i Nordostatlanten, inklusive Östersjön, Skagerrak, Kattegatt och Nordsjön och innebär att det under en sammanhängande period på tre månader under perioden september 2018 t.o.m. januari 2019 är förbjudet att fiska efter blankål. Inga begränsande åtgärder för 2018 omfattar glasål, dvs. ål som är kortare än 12 cm.

Det är Havs- och vattenmyndigheten som ska genomföra beslutet och fastställa aktuell period för säsongstängningen av fisket. Arbetet kommer att genomföras under vinter/vår 2018 och påskyndas för att man så snart som möjligt ska kunna ge besked till fisket. Sverige måste meddela kommissionen valet av period senast den 1 juli 2018.

Åtgärder för att rädda ålen

Utskottet har vid upprepade tillfällen, bl.a. i betänkandena 2014/15:MJU6 Fiskeripolitik, 2015/16:MJU17 Sanktionsavgifter för andra aktörer på fiskets område än yrkesfiskare m.m. och 2016/17:MJU14 Fiskeripolitik, anfört att kraftfulla åtgärder krävs för att fler ålar ska överleva. Utskottet har också anfört att det är angeläget med fortsatta åtgärder inom ramen för den nationella planen för återhämtning av ålbeståndet.

Sveriges nationella förvaltningsplan består av fyra huvudinriktningar: skärpta regleringar av fisket, utökade kontrollåtgärder, ökade utsättningar av ål och åtgärder för att minska dödlighet hos blankål i vattendrag. Som också nämnts ovan fick Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag i sitt regleringsbrev för 2015 att analysera behovet av planen och vid behov föreslå en revidering mot bakgrund av målen i EU:s ålförordning och den vetenskapliga rådgivningen. Uppdraget redovisades till Näringsdepartementet den 1 december 2015. I betänkandet anfördes följande när det gäller den nationella förvaltningsplanen för ål:

När det gäller förbättrade utvandringmöjligheter för blankål konstaterar myndigheten att de kortsiktiga åtgärderna hittills har prioriterats. Vid utvärdering av genomförda åtgärder och påverkan från turbinrelaterad dödlighet i vattenkraftverk konstaterar myndigheten att det är långt till det uppsatta målet i förvaltningsplanen. Myndigheten framhåller att vattenkraften i hög grad påverkar dödlighet för utvandrande blankål och förhindrar naturlig uppvandring av ålyngel i inlandsvatten. Åtgärder för att förbättra upp- och nedströmsvandring förbi kraftverk styr därför också i hög grad förväntad effekt av de åtgärder som genomförs via fiskereglering och utsättning av ålyngel. Havs- och vattenmyndigheten anser därför att arbetet med delar i nuvarande förvaltningsplan som behandlar påverkan från vattenkraft bör utvecklas för att effektivisera det långsiktiga åtgärdsarbetet. När det gäller stödutsättning av ålyngel anser myndigheten att utsättningsplanen inom nuvarande förvaltningsplan bör ses över.

I fråga om turbindödlighet är målet i den nationella förvaltningsplanen att reducera turbinrelaterad dödlighet i vattendrag där ålen måste passera minst ett vattenkraftverk så att minst 40 procent av all blankål kan utvandra till kusten. För att uppnå detta mål tecknade dåvarande Fiskeriverket en avsiktsförklaring med ett antal bolag våren 2010. Avsiktsförklaringen genomfördes 2010–2017 i huvudsak genom programmet Krafttag ål, för vilket man satte upp två mål: dels att reducera turbinrelaterad dödlighet till max 50 procent i ett antal utvalda vattendrag, dels att vidtagna åtgärder skulle resultera i en ökad blankålsutvandring med 100 000 blankålar per år. Ambitionen var att påbörja arbetet med kortsiktiga åtgärder såsom utsättningar och fångst/nedtransport av blankål för att sedan ersätta dessa med långsiktiga tekniska åtgärder.

Programmet utvärderades under 2017. I samband med detta konstaterade Havs- och vattenmyndigheten att målet om 50 procents överlevnad var långt ifrån uppnått. Vidtagna åtgärder (inklusive fångst/nedtransport av blankål) hade då bidragit med ca 15 procents ökad överlevnad. Målet om en ökad blankålsutvandring med 100 000 per år ansåg Havs- och vattenmyndigheten däremot vara uppnått till följd av de ålutsättningar som genomfördes i

bolagens regi. Dock förväntas dessa åtgärder i praktiken ge effekt först om 10–20 år när den utsatta ålen blir könsmogen och övergår till blankål. Enligt uppgift från Havs- och vattenmyndigheten har långsiktiga åtgärder än så länge uteblivit. Åtgärder som genomförts är i första hand fångst/nedtransport av blankål samt utsättning av ålyngel. Havs- och vattenmyndigheten betonar särskilt behovet av mer långsiktiga åtgärder i samband med det regeringsuppdrag som utfördes 2015. Det pågår nu en dialog mellan myndigheten och aktuella bolag om former för det fortsatta åtgärdsarbetet vad gäller minskad turbindödlighet.

Ytterligare exempel på åtgärder som vidtas för att minska turbinrelaterad dödlighet är bl.a. att Karlstads universitet, i samverkan med SLU, myndigheter och industri, håller på att undersöka hur man kan uppnå ekologiskt och samhällsekonomiskt hållbar vattenkraft. Genom åtgärdsinriktade studier av ålyngel ska de utvärdera effektiva lösningar för uppströmspassage, habitatkrav för hög överlevnad samt vandringsmönster. Miljö- och energidepartementet har för avsikt att under våren 2018 presentera en proposition i syfte att bl.a. säkerställa att vattenkraftverk och dammar har moderna miljötillstånd.

I fråga om stödutsättning av ålyngel sker det enligt uppgift från Havs- och vattenmyndigheten ett omfattande arbete, även om utsättningens omfattning minskat under de senaste två åren till följd av oförutsedda händelser. Vad avser statligt finansierade utsättningar inom ramen för den nationella förvaltningsplanen uppgick mängden 2015 till ca 2 miljoner. Under 2016 var mängden ungefär halverad eftersom det då saknades stöd från den Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) i samband med omprövning av detta program. Under 2017 uteblev utsättningar till följd av påträffad smitta i samband med karantän.

Det vidtas även åtgärder för att stävja det illegala fisket efter ål. Vid jordbruksrådet i december 2017 antog medlemsstaterna och kommissionen ett uttalande som innebär att man ska arbeta vidare med åtgärder under kommande år för att förbättra den allvarliga beståndssituationen för arten. Särskild vikt lades vid åtgärder för att minska det orapporterade fisket och den illegala exporten till tredjeländer. När det gäller svenska insatser för att minska den illegala handeln av ål utvecklar Havs- och vattenmyndigheten just nu ett elektroniskt spårbarhetssystem. Systemet innebär att man ska kunna följa fisken från fångst till försäljning och att det också ska vara möjligt att följa export. Enligt myndigheten är detta system tämligen unikt i sitt slag, och det kommer inte bara att omfatta ål utan också andra arter. Systemet ska införas 2019.

I sitt svar på interpellation 2017/18:133 framhöll statsrådet Sven-Erik Bucht den 21 november 2017 att situationen för den europeiska ålen är ytterst alarmerande, och att regeringen delar kommissionens inställning att kraftfulla åtgärder behöver vidtas i närtid för att rädda arten, och därmed också ålfisket på längre sikt. Regeringen anser att det är viktigt att få till stånd en helhetslösning med långsiktiga åtgärder, där ansvaret för ålen hanteras av hela EU. Regeringen kommer att fortsätta ansträngningarna för att bevara

ålbeståndet och uppnå målen i EU:s återhämningsplan för ål och välkomnar förslag till nya åtgärder från kommissionen.

Utskottets ställningstagande

Ålfisketillstånd

Enligt utskottet råder det ingen tvekan om att ålbeståndet fortfarande är på en alarmerande låg nivå. Utskottet påminner om att en restriktiv tillståndsdelening är en central del av den svenska ålförvaltningen och att Havs- och vattenmyndigheten i sin senaste utvärdering av planen föreslog att nuvarande inskränkningar av fisket ska upprätthållas. Utskottet finner ingen anledning att ifrågasätta myndighetens bedömning. En ny utvärdering av ålförvaltningsplanen är aviserad till juni 2018, och denna kommer att inbegripa möjligheterna till eventuella justeringar av nuvarande tillståndsgivning. Utskottet vill inte föregripa det utvärderingsarbete som nu pågår vid myndigheten och avstyrker därför förslagen om överlåtbara ålfisketillstånd så som de framförs i motionerna 2017/18:2605 (KD) yrkande 4, 2017/18:2004 (M) yrkande 1, 2017/18:2965 (S), 2017/18:2430 (C) i denna del, 2017/18:3889 (SD) yrkande 12 i denna del, 2017/18:237 (C) samt 2017/18:1219 (C).

Ålfiskeförbud

Nyligen enades EU:s jordbruks- och fiskeministrar om 2018 års fiskemöjligheter. Utskottet vill påminna dels om att de beslutade fiskemöjligheterna inte resulterade i något totalförbud för ålfiske i EU:s vatten, dels om att ett eventuellt framtida förbud är beroende av förhandlingar på EU-nivå. Utskottet ansluter sig till regeringens bedömning att det är viktigt att få till stånd en helhetslösning med långsiktiga åtgärder, där ansvaret för ålen hanteras av hela EU. Liksom regeringen ser utskottet fram emot kommissionens förslag till nya EU-gemensamma åtgärder för att bevara ålbeståndet. Mot denna bakgrund anser utskottet att de förslag om huruvida regeringen i nuläget ska driva på för totalförbud för ålfiske eller inte så som det framförs i motionerna 2017/18:2605 (KD) yrkande 5, 2017/18:3889 (SD) yrkande 12 i denna del och 2017/18:1149 (V) yrkande 16 kan lämnas utan vidare åtgärd.

Åtgärder för att rädda ålen

Nu liksom tidigare råder det bred enighet i utskottet om att det krävs kraftfulla åtgärder för att rädda ålen. Utskottet välkomnar de olika initiativ som regeringen tagit under senare år för att uppfylla målen i EU:s återhämningsplan för ål, inte minst det elektroniska spårbarhetssystem som ökar förutsättningarna för att stävja det illegala fisket. I fråga om turbinrelaterad dödlighet konstaterar utskottet att det just nu pågår en dialog

mellan Havs- och vattenmyndigheten och berörda bolag om former för det fortsatta åtgärdsarbetet. Därtill vill utskottet påminna om att myndigheten senare i år ska presentera en ny utvärdering av den nationella ålförvaltningsplanen. Utvärderingen kommer att innefatta eventuella förändringar i det nationella åtgärdsarbetet.

Utskottet vill inte föregripa det utvärderingsarbete som nu pågår inom myndigheten utan ser med stor tillförsikt fram emot regeringens fortsatta hantering av ålförvaltningsplanen. Av denna anledning föreslår utskottet att motionerna 2017/18:2430 (C) i denna del, 2017/18:2004 (M) yrkande 2 och 2017/18:1392 (S) lämnas utan vidare åtgärd.

Förslagspunkter som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett antal motionsyrkanden (S, M, SD, C, V, L, KD) om fiskeripolitiska åtgärder som har behandlats tidigare under valperioden.

Jämför särskilt yttrande 2 (M), 3 (SD), 4 (C), 5 (V), 6 (L) och 7 (KD).

Utskottets ställningstagande

De motionsförslag som tas upp i bilaga 2 rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden i betänkandena 2014/15:MJU6 Fiskeripolitik, 2015/16:MJU17 Sanktionsavgifter för andra aktörer på fiskets område än yrkesfiskare m.m. och 2016/17:MJU14 Fiskeripolitik. Riksdagen har i enlighet med utskottets förslag avslagit samtliga behandlade motionsyrkanden. Utskottet ser inte någon anledning att nu göra en annan bedömning av de motionsyrkanden som tas upp i bilaga 2 och avstyrker därför motionsförslagen.

Reservationer

1. Nationell strategi för svenskt fiske, punkt 1 (SD)

av Martin Kinnunen (SD) och Josef Fransson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3889 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande 1 och avslår motionerna

2017/18:1167 av Roland Utbult (KD) och

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 55.

Ställningstagande

Havet är en resurs, och fisket är en betydelsefull svensk näring med gamla anor. Enligt Sverigedemokraterna måste målsättningen vara att främja en livskraftig svensk fiskerinäring inom ramen för marknadsekonomiska principer och långsiktigt hållbart nyttjande av fiskevattnen, vilket dessutom höjer Sveriges självförsörjningsgrad av livsmedel. Eftersom det svenska fisket är så noga övervakat och reglerat är svenska produkter normalt att föredra framför importerad fisk.

2. Nationell strategi för svenskt fiske, punkt 1 (C)

av Kristina Yngwe (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 55 och avslår motionerna

2017/18:1167 av Roland Utbult (KD) och

2017/18:3889 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande 1.

Ställningstagande

Under de senaste två åren har antalet yrkesfiskare minskat med 6 procent i Sverige. Många fiskare vittnar om att det finns stora problem med lönsamheten, och det behövs konkreta satsningar och lösningar för att förbättra fisket. Det behövs långsiktiga fungerande företagsvillkor för fisket och förenklade regler. Därför vill Centerpartiet stärka konkurrenskraften inom fiskerinäringen med ett nationellt fiskepolitiskt program så att det kustnära och småskaliga fisket kan utvecklas.

3. Regelverket som reglerar vattenbruk, punkt 2 (S, MP)

av Matilda Ernkrans (S), Sara Karlsson (S), Monica Haider (S), Marianne Pettersson (S), Petra Ekerum (S), Emma Nohrén (MP) och Elin Lundgren (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed avslår riksdagen motionerna

2017/18:3346 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 10 och
2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkandena 51 och 52.

Ställningstagande

Vi delar självklart majoritetens uppfattning att det svenska vattenbruket måste ges goda förutsättningar att utvecklas. I detta hänseende kan vi konstatera att regeringen vidtagit flera åtgärder de senaste åren för att stärka vattenbrukets utveckling, inte minst en strategi för svenskt vattenbruk.

Regeringen har fattat beslut om en nyindustrialiseringsstrategi inom vilken regeringen lägger fram förslag till effektivare miljötillståndsprövning, statistik för miljöprövningstider och uppdrag om förslag för snabbare prövning. Vi vill också poängtera det arbete som pågår i fråga om MKB-direktivets införlivande och att regeringens målsättning är att det inte ska ställas mer långtgående krav på verksamhetsutövare än vad som följer av direktivet. Dessutom har riksdagen nyligen beslutat om ändringar i miljöbalken och i ett antal sektorslagar, bl.a. för att reglerna för miljöbedömningar ska bli tydligare och enklare att tillämpa. Därtill pågår arbete för att tillgodose riksdagens tillkännagivande om att strandskyddsreglerna behöver förändras och bli mer flexibla.

Vi anser att de åtgärder som regeringen redan vidtagit för att utveckla tillstånden för vattenbruk är mycket lovvärda, och vi noterar att åtgärdsarbetet fortfarande pågår. Innan man gör eventuella ytterligare förändringar av

regelverket som reglerar tillstånden för vattenbruk bör man enligt vår mening avvakta utfallet av de åtgärder som regeringen redan vidtagit. Vi anser därför att de berörda motionsyrkandena kan lämnas utan vidare åtgärd.

4. Fiskhälsoprogram, punkt 3 (C)

av Kristina Yngwe (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 53.

Ställningstagande

Landbaserade fiskodlingar har stor potential att växa i Sverige. En problematik som ofta lyfts kring vattenodlingen är att fiskarna är extra känsliga för sjukdomar. Sverige har ett bra smittskyddsläge inom vattenbruket, och det är viktigt med god hygien i anläggningen för att minska risken för sjukdomar. Om Sverige ska satsa på vattenbruk behövs ett fiskhälsoprogram för vattenodlingar som motverkar och begränsar antalet sjukdomar inom vattenodlingen.

5. Vetenskapliga rekommendationer och fiskemöjligheter, punkt 4 (M, C, L, KD)

av Kristina Yngwe (C), Maria Malmer Stenergard (M), Johan Hultberg (M), Åsa Coenraads (M), Gunilla Nordgren (M), Lars Tysklind (L) och Lars-Axel Nordell (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2017/18:2819 av Lars Tysklind m.fl. (L) yrkande 6 och
2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 58 och
avslår motion
2017/18:1149 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 13.

Ställningstagande

Fisket måste bedrivas på ett långsiktigt och hållbart sätt som innebär att olika fiskarter inte utrotas. Viktiga reformer har gjorts på EU-nivå, men Sverige måste fortsätta driva på för att de fiskekvoter som bestäms av EU ska vara långsiktigt hållbara och för att EU varken i sina egna vatten eller i andra vatten i världen bidrar till utfiskning och urholkande av ekosystemen. Den rödgröna regeringen valde trots ett hotat torskbestånd en högre kvotnivå än de vetenskapliga rekommendationerna. Vi tycker att detta är fel och anser att fisket måste hålla sig inom ramen för vetenskapliga bedömningar av vad bestånden tål.

**6. Vetenskapliga rekommendationer och fiskemöjligheter,
punkt 4 (V)**

av Jens Holm (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:1149 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 13 och
avslår motionerna

2017/18:2819 av Lars Tysklind m.fl. (L) yrkande 6 och
2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 58.

Ställningstagande

Vänsterpartiet anser att Ices rekommendationer bör vara styrande för Sverige i förhandlingar om fiskekvoter. Då medlemsländerna under lång tid inte följt forskarnas råd när fiskekvoterna förhandlats blir resultatet ett legaliserat överfiske år efter år. När kvoterna för torskfisket i Östersjön förhandlades 2016 avvek t.ex. regeringen kraftigt från de vetenskapliga råden från Ices trots att tillståndet för torsken i västra Östersjön är mycket allvarligt.

Sverige ska i kommande fiskeförhandlingar fullt ut driva att de vetenskapliga råden följs samt att en flerårig plan upprättas för hur man ska nå livskraftiga nivåer av torsk i Östersjön till 2020.

7. Miljövänligt fiske och tilldelning av fiskekvoter, punkt 5 (L)

av Lars Tysklind (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2017/18:2819 av Lars Tysklind m.fl. (L) yrkande 7.

Ställningstagande

Haven är jordens lungor och skafferier. För att bekämpa fattigdom och för att rädda klimatet måste haven må bra. Dessvärre håller viktiga fiskbestånd på att riskeras på grund av alltför aggressivt fiske. Av denna anledning anser Liberalerna att miljövänligt fiske bör premieras genom högre tilldelning av fiskekvoter. Miljökraven som bör ställas bör t.ex. omfatta vilken typ av bränsle och redskap som används vid fisket.

8. Livskraftiga fiskbestånd i Östersjön och Västerhavet, punkt 6 (M, C, L, KD)

av Kristina Yngwe (C), Maria Malmer Stenergard (M), Johan Hultberg (M), Åsa Coenraads (M), Gunilla Nordgren (M), Lars Tysklind (L) och Lars-Axel Nordell (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2017/18:3717 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, L, KD) yrkande 12.

Ställningstagande

Fisk är en gemensam resurs som inte följer nationsgränser. Fisk kan leka på en plats och fiskas på en annan. Det gör att Sverige måste ha en fiskeripolitik som bygger på samarbete både nationellt och mellan olika intressen, men också mellan de länder som fiskar i samma vatten. Vi vill särskilt lyfta fram att det ska finnas ett livskraftigt fiskbestånd i Östersjön och Västerhavet, och konsumenterna ska inte behöva oroa sig för att äta fisk som kommer från dessa vattenområden.

9. Landningsskyldighetens införande, punkt 7 (C)

av Kristina Yngwe (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 61.

Ställningstagande

Alliansregeringen var drivande när EU under förra mandatperioden antog en mer hållbar fiskeripolitik och ett europeiskt utkastförbud. Utkastförbudet innebär att fisk som fastnat i nät och trålar registreras, landas och räknas av från kvoterna oberoende av dess storlek. Förbudet var en viktig del i arbetet mot ett hållbart fiske. Det har dock visat sig att det europeiska utkastförbudet inte följs, och det finns ingen fungerande kontroll av hur förbudet följs, något som innebär att svenska fiskare inte konkurrerar på samma villkor som andra medlemsstater. Centerpartiet vill av denna anledning att regeringen verkar för att utkastförbudet följs i EU:s medlemsstater.

10. Gemensam standard för fiskerikontrollen, punkt 8 (C)

av Kristina Yngwe (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2017/18:3686 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 71.

Ställningstagande

Ett hållbart fiske är viktigt för Centerpartiet. För att fiskerikontrollen ska fungera och genomföras på ett så bra sätt som möjligt måste Sverige arbeta för att kontroller och övervakningsåtgärder inom EU följer en gemensam standard.

11. Effektivare fiskeövervakning, punkt 9 (C)

av Kristina Yngwe (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 59 och
avslår motion

2017/18:1149 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 15.

Ställningstagande

Det behövs bättre kontrollfunktioner inom den gemensamma fiskeripolitiken. Det finns flera förslag från myndigheter och intresseorganisationer för att förbättra fiskbestånden i Östersjön. Bland annat finns det förslag om elektroniska loggböcker, kameror ombord som filmar fångsterna samt andra elektroniska lösningar. Centerpartiet anser att regeringen borde se över sådana myndighetsförslag för att förbättra fiskbestånden i Östersjön.

12. Effektivare fiskeövervakning, punkt 9 (V)

av Jens Holm (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:1149 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 15 och
avslår motion

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 59.

Ställningstagande

EU:s nya gemensamma fiskeripolitik (GFP) ger enligt Naturvårdsverket förutsättningar för att skapa ett långsiktigt hållbart fiske. Bristen på tillsyn av fiskeri- och miljölagstiftning är dock ett fortsatt problem. För att ett fungerande regelverk för ett hållbart fiske ska följas krävs en effektiv kontroll som gynnar det yrkesfiske som följer regelverk för kvoter och utkastning.

Regeringen bör därför återkomma med förslag på effektivare fiskeövervakning som även inbegriper möjlighet till kamerakontroll.

13. Effektivare uppföljningssystem inom fiskeområdet, punkt 10 (S, MP, V)

av Matilda Ernkrans (S), Sara Karlsson (S), Monica Haider (S), Jens Holm (V), Marianne Pettersson (S), Petra Ekerum (S), Emma Nohrén (MP) och Elin Lundgren (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed avslår riksdagen motion

2017/18:3717 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, L, KD) yrkande 9.

Ställningstagande

Vi anser givetvis att ett gediget uppföljningsarbete är av yttersta betydelse för att säkerställa att fisket bedrivs på ett miljömässigt hållbart sätt. Kontinuerlig uppföljning är även viktigt för att bedöma fiskets och vattenbrukets effekter på ekosystemet och utifrån detta identifiera relevanta fiskevårdsåtgärder liksom för att utvärdera lönsamheten inom olika näringssegment.

I den gemensamma fiskeripolitiken finns ett antal uppföljningsåtgärder. I fråga om fiskedata noterar vi att det numera finns ett enhetligt datainsamlingsprogram på plats. Programmet försäkrar att samtliga EU:s medlemsstater samlar in nödvändig statistik, vilket i sin tur möjliggör för forskare att vetenskapligt bedöma beståndssituationen för olika arter. Vi noterar även att medlemsstaterna nu inför spårbarhetssystem så att konsumenterna får tydligare information om i vilken utsträckning fiskeriprodukter har fångats och/eller framställts på ett hållbart sätt. Vi noterar särskilt att regeringens ansträngningar gjort att Sverige ligger i framkant i detta arbete.

Därtill vill vi poängtera de senaste årens utveckling av den gemensamma fiskerikontrollen. Revisionsrätten har framfört att det finns vissa brister i nuvarande kontrollsystem, bl.a. vad gäller tillförlitligheten av rapporterade fångstdata och vad gäller likabehandlingen av fiskeoperatörer vid tillämpningen av sanktioner. Självklart anser vi att dessa brister behöver åtgärdas. Därför ser vi positivt på att kommissionen under hösten 2017 hade en öppen konsultation i vilken svenska myndigheter aktivt bidrog. För att förbättra gällande regelverk i linje med de åsikter som då framfördes har kommissionen aviserat ett förslag till ny fiskerikontrollförordning till april 2018. Vi avser att följa de kommande förhandlingarna om denna förordning

med stort intresse, och ser fram emot de förbättringar som detta kommer att resultera i.

Mot denna bakgrund tycker vi att ett system för uppföljning inom fiskeområdet så som det föreslås i det berörda motionsyrkandet redan finns på plats. Dessutom vidtas förbättringsåtgärder av det befintliga systemet. Därför anser vi att motionen kan lämnas utan vidare åtgärd.

14. Utveckling av selektiva redskap, punkt 11 (M, L)

av Maria Malmer Stenergard (M), Johan Hultberg (M), Åsa Coenraads (M), Gunilla Nordgren (M) och Lars Tysklind (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2017/18:2819 av Lars Tysklind m.fl. (L) yrkande 9 och
2017/18:3346 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 7 och
avslår motionerna
2017/18:1149 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 14,
2017/18:1163 av Roland Utbult (KD),
2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 57 och
2017/18:3889 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande 7.

Ställningstagande

Det är bra att utkast i och med landningsskyldigheten förbjudits, men regelverket måste också vara praktiskt möjligt att följa. I detta sammanhang vill vi understryka vikten av ett fortsatt arbete för att utveckla mer selektiva fiskemetoder, vilket prioriterades under den moderatledda alliansregeringens tid vid makten. Det krävs mer forskning om och utveckling av selektiva och mer miljövänliga redskap.

15. Utveckling av selektiva redskap, punkt 11 (SD)

av Martin Kinnunen (SD) och Josef Fransson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3889 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande 7 och avslår motionerna

2017/18:1149 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 14,

2017/18:1163 av Roland Utbult (KD),

2017/18:2819 av Lars Tysklind m.fl. (L) yrkande 9,

2017/18:3346 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 7 och

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 57.

Ställningstagande

På samma sätt som trålar och vissa andra nätreddskap är selektiva i fråga om fångst kan fiskare genom val av krok fiska selektivt. Det är Sverigedemokraternas uppfattning att regelverket bör ses över så att det harmonierar med möjligheten att fiska selektivt med krok. Havs- och vattenmyndigheten bör sålunda ges i uppdrag att anpassa regelverket därefter.

16. Utveckling av selektiva redskap, punkt 11 (C)

av Kristina Yngwe (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 57 och avslår motionerna

2017/18:1149 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 14,

2017/18:1163 av Roland Utbult (KD),

2017/18:2819 av Lars Tysklind m.fl. (L) yrkande 9,

2017/18:3346 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 7 och

2017/18:3889 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande 7.

Ställningstagande

Många fiskare vittnar om att det finns stora problem med lönsamheten, och det behövs konkreta satsningar och lösningar för att förbättra fisket. Särskilt det småskaliga svenska skärgårdsfisket är i dag hotat, och en del av problematiken ligger i svårigheter med regler kring arbetsredskap. Centerpartiet anser att lagarna kring tillåtna fiskeredskap behöver uppdateras.

17. Utveckling av selektiva redskap, punkt 11 (V)

av Jens Holm (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2017/18:1149 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 14 och
avslår motionerna
2017/18:1163 av Roland Utbult (KD),
2017/18:2819 av Lars Tysklind m.fl. (L) yrkande 9,
2017/18:3346 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 7,
2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 57 och
2017/18:3889 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande 7.

Ställningstagande

Val av fiskemetoder som t.ex. storleken på maskor gör att man kan undvika att fånga för små, för unga eller för stora fiskar. Trots varierande nätmaskor kan olika redskap orsaka oavsiktliga bifångster av t.ex. sälar, delfiner och dykande sjöfåglar som trasslar in sig. Bifångster i både trål och andra fiskeredskap är därmed ett allvarligt hot mot flera arter av fisk, sjöfågel och marina däggdjur. Dessutom visar nya studier i bl.a. Östersjön att mängden stora rovfiskar, såsom torsk, gädda och abborre, kan ha stor betydelse för att begränsa tillväxten av alger och andra övergödningseffekter. Regeringen bör återkomma med förslag på åtgärder som fasar ut skadliga fiskemetoder på kritiska fiskbestånd och premierar skonsamma fiskeredskap.

18. Älfisketillstånd, punkt 12 (M, SD, C, KD)

av Kristina Yngwe (C), Maria Malmer Stenergard (M), Johan Hultberg (M), Martin Kinnunen (SD), Åsa Coenraads (M), Gunilla Nordgren (M), Josef Fransson (SD) och Lars-Axel Nordell (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2017/18:2605 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 4 och
avslår motionerna

2017/18:237 av Anders Åkesson och Ola Johansson (båda C),
2017/18:1219 av Per-Ingvar Johnsson (C),
2017/18:2004 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 1 i denna del,
2017/18:2430 av Per-Ingvar Johnsson och Eskil Erlandsson (båda C) och
2017/18:2965 av Peter Jeppsson (S).

Ställningstagande

I och med att endast den som redan har ålfisketillstånd kan beviljas ett nytt tillstånd blir konsekvensen att ålfiske som näringsutövning gradvis fasas ut i Sverige. Därigenom försvinner den unika kultur och den yrkeskunskap som finns bevarad i ålfisket. De sociala effekterna blir påtagligt negativa, i synnerhet i de delar av landet där ålfisket är en viktig del i kulturen. I dag finns endast omkring 170 ålfiskare med tillstånd. Endast den som nyttjat sitt tillstånd föregående år får det förnyat.

Ålfisket är en känslig balansgång mellan att bevara både ålen, ålfisket och den kultur och kunskapstradition som är förknippad med dessa. Mängden legalt fångad ål har sedan 1980-talet sjunkit till en låg nivå, och målet i nuvarande förvaltningsplan om att reducera fiskets fångst konstateras vara uppnått. Den starkt restriktiva fiskeripolicyn för ål måste fortsätta under tämligen lång tid. Mot bakgrund av ovanstående anser vi att regeringen bör öppna för möjligheten att överföra ålfisketillstånd mellan generationer.

19. Kunskaper och traditioner i svenskt ålfiske, punkt 13 (SD)

av Martin Kinnunen (SD) och Josef Fransson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motion

2017/18:3889 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande 12 i denna del.

Ställningstagande

Alla bör vara överens om att ålfisket behöver vara reglerat. Emellertid finns ett nytt hot mot svenskt ålfiske, att kunskaper och flerhundraåriga traditioner håller på att gå förlorade. Innehavare av ålfisketillstånd kan inte överlåta sina företag och därtill nödvändiga licenser för att bedriva ålfiske till annan person eller företag. Detta innebär att dagens ålfiskeföretag inte kan fortsätta sin verksamhet när innevarande tillståndshavare upphör med sin verksamhet.

Sverigedemokraterna vill, som ett första steg, skyndsamt underlätta för överlåtelser av ålfisketillstånd.

20. Ålfiskeförbud och åtgärder för att rädda ålen, punkt 14 (SD)

av Martin Kinnunen (SD) och Josef Fransson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motion

2017/18:3889 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande 12 i denna del och

avslår motionerna

2017/18:1149 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 16,

2017/18:1392 av Magnus Manhammar (S),

2017/18:2004 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1 i denna del och 2 samt

2017/18:2605 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 5.

Ställningstagande

Under förhandlingarna om 2018 års fiskemöjligheter tog rådet ställning till kommissionens förslag om ett ålfiskeförbud. Både nationella och internationella forskare riktade skarp kritik mot detta förslag. De menade att förslaget var illa underbyggt och att det endast skulle kunna uppnå marginella positiva effekter för ålbeståndet. Ett förbud mot ålfisket i Östersjön skulle dessutom leda till att kultur och kunskap av unikt slag längs med Ålakusten försvinner, samtidigt som det leder till kraftiga återverkningar för Ålfondens viktiga utsättning av ålyngel, en fond som delfinansieras genom ålfiskarna själva. Av denna anledning anser Sverigedemokraterna att regeringen ska verka för att det inte införs ett totalt ålfiskeförbud i Östersjön.

21. Ålfiskeförbud och åtgärder för att rädda ålen, punkt 14 (V)

av Jens Holm (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2017/18:1149 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 16 och
avslår motionerna
2017/18:1392 av Magnus Manhammar (S),
2017/18:2004 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1 i denna del
och 2,
2017/18:2605 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 5 och
2017/18:3889 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande 12 i
denna del.

Ställningstagande

Ålen är klassad som akut hotad, och det är därför av allra största vikt att ålfisket regleras på ett kraftfullt sätt. I Sverige har ålförvaltningsplanen lett till ett förbud mot fritidsfiske på ål i havet och ett begränsat yrkesfiske, men fortfarande bedrivs riktat fiske efter ål i svenska hav och sötvatten. Det internationella havsforskningsrådet (Ices) råder till att man snarast inför ett totalt fiskestopp på ål.

I augusti 2017 presenterade kommissionen ett förslag om att stoppa ålfisket i Östersjön för 2018, men dessvärre fick förslaget inte tillräckligt stöd i rådet. Vänsterpartiet anser att ett ålfiskeförbud bör omfatta samtliga EU-länder. Eftersom de flesta köns mogna ålarna från Östersjöregionen vandrar ut längs vår kust har Sverige ett särskilt ansvar för att bevara ålen. Sverige bör vara ledande för att skydda arten i nödvändig utsträckning och bör därför införa ett totalförbud mot allt riktat fiske på ål.

Särskilda yttranden

1. Ålfiskeförbud och åtgärder för att rädda ålen, punkt 14 (KD)

Lars-Axel Nordell (KD) anför:

Kristdemokraterna har tidigare drivit frågan om att regeringen bör motarbeta kommissionens förslag om ett totalt ålfiskestopp i Östersjön. Eftersom kommissionens förslag redan behandlats och beslutats inom EU väljer jag att framföra partiets åsikt i ett särskilt yttrande i stället för i en reservation.

2. Förslagspunkter som bereds förenklat, punkt 16 (M)

Maria Malmer Stenergard (M), Johan Hultberg (M), Åsa Coenraads (M) och Gunilla Nordgren (M) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2.

I fråga om våra förslag vidhåller vi de synpunkter som företrädare för vårt parti har framfört i tidigare ställningstaganden och i aktuella kommittémotioner, men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i en reservation.

3. Förslagspunkter som bereds förenklat, punkt 16 (SD)

Martin Kinnunen (SD) och Josef Fransson (SD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2.

I fråga om våra förslag vidhåller vi de synpunkter som företrädare för vårt parti har framfört i tidigare ställningstaganden och i aktuella kommittémotioner, men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i en reservation.

4. Förslagspunkter som bereds förenklat, punkt 16 (C)

Kristina Yngwe (C) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2.

I fråga om våra förslag vidhåller jag de synpunkter som företrädare för mitt parti har framfört i tidigare ställningstaganden och i aktuella parti- och kommittémotioner, men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i en reservation.

5. Förslagspunkter som bereds förenklat, punkt 16 (V)

Jens Holm (V) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2.

I fråga om våra förslag vidhåller jag de synpunkter som företrädare för mitt parti har framfört i tidigare ställningstaganden och i aktuella kommittémotioner, men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i en reservation.

6. Förslagspunkter som bereds förenklat, punkt 16 (L)

Lars Tysklind (L) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2.

I fråga om våra förslag vidhåller jag de synpunkter som företrädare för mitt parti har framfört i tidigare ställningstaganden och i aktuella kommittémotioner, men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i en reservation.

7. Förslagspunkter som bereds förenklat, punkt 16 (KD)

Lars-Axel Nordell (KD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2.

I fråga om våra förslag vidhåller jag de synpunkter som företrädare för mitt parti har framfört i tidigare ställningstaganden och i aktuella kommittémotioner, men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i en reservation.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2017/18

2017/18:130 av Said Abdu (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en strategisk plan för att skydda Vänern från miljögifter och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:237 av Anders Åkesson och Ola Johansson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att dagens ålfisketillstånd ska övergå till att vara överförbara mellan personer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:239 av Anders Åkesson och Staffan Danielsson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka forskning och rådgivning kring insjöfiske och vattenbruk samt samordna detta vatten- och miljöarbete med de nordiska länderna och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:675 av Annelie Karlsson och Catharina Bråkenhielm (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagstiftningen för att underlätta förutsättningarna att driva verksamhet inom de marina näringarna och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:717 av Agneta Gille (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för det småskaliga kustfisket och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:756 av Peter Jeppsson och Suzanne Svensson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen både nationellt och inom EU ska arbeta för att stärka det småskaliga kustnära fiskets villkor för att vi ska få levande kustsamhällen i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1149 av Jens Holm m.fl. (V):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bottentrålning bör förbjudas i alla svenska havsområden och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom EU och globalt bör verka för ett förbud mot bottentrålning och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i kommande fiskeförhandlingar fullt ut ska driva att de vetenskapliga råden följs och att en flerårig plan upprättas för hur man ska nå livskraftiga nivåer av torsk i Östersjön till 2020 samt tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på åtgärder som fasar ut skadliga fiskemetoder på kritiska fiskbestånd och premierar skonsamma fiskeredskap, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på effektivare fiskeövervakning som även inbegriper möjlighet till kamerakontroll och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör införa ett totalförbud för allt riktat fiske på ål och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1163 av Roland Utbult (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betydelsen av selektiva redskap för yrkesfisket och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1167 av Roland Utbult (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell strategi för svensk fiskeripolitik och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1168 av Roland Utbult (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet och nödvändigheten av att system för yrkesfiskets bedrivande framtas så att landningsskyldighetens införande i det demersala Västerhavsfisket inte förhindrar och försämrar lönsamheten för svenskt yrkesfiske, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:1219 av Per-Ingvar Johnsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillstånd att fiska ål ska få överlätas på vissa villkor och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1388 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheterna att stimulera anläggandet av gäddfabriker och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1392 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna för en kraftsamling för att rädda ålen och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1797 av Peter Jeppsson och Suzanne Svensson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om yrkesfiske efter lax i Östersjön och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1818 av Hanna Westerén m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja det småskaliga fisket och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1894 av Finn Bengtsson (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna för en översyn av fiskelagen i syfte att ge utökad rådgivning för vattenägare och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att låta kusterna och skärgården i Östergötlands och Kalmar län utgöra ett försöksområde där vattenägarna ges utökad rådgivning över vattnet och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2004 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ålfiske och ålfiskeföretagares möjlighet att överlåta sin verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hitta vägar för att öka ålbeståndet och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2056 av Lena Asplund (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att få bort fiskodling i öppna kassar och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2430 av Per-Ingvar Johnsson och Eskil Erlandsson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att rädda och öka ålen i svenska vatten samt betydelsen av det yrkesmässiga ålfisket för ålens överlevnad och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2435 av Per-Ingvar Johnsson och Fredrik Christensson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av det regelverk som påverkar förutsättningarna för det kustnära yrkesfisket och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2553 av Lars Hjalmered (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förvaltningsplaner för fiske och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett särskilt myndighetsuppdrag för regelförenkling och minskad administrativ börda på fiskeområdet och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2605 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de för fisken viktigaste lekområdena ska stängas för fiske under hela lekperioderna och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att intensifiera regelförenklingsarbetet inom fiskerinäringen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjligheten bör utredas att, i syfte att utveckla fisketurism och annat småskaligt fiskeföretagande, bilda fiskevårdsområden i sådana vatten där fritt handredskapsfiske nu råder, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att överföra ålfisketillstånd mellan generationer och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör motarbeta EU-kommissionens förslag om ett totalt ålfiskestopp i Östersjön och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2819 av Lars Tysklind m.fl. (L):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fisket måste hållas inom ramen för vetenskapliga bedömningar av vad bestånden tål och tillkännager detta för regeringen.

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att miljövänligt fiske bör premieras genom högre tilldelning av fiskekvoter och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom EU ska vara en stark röst för att driva på för ett långsiktigt och hållbart fiske och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer forskning om och utveckling av selektiva och mer miljövänliga fiskeredskap och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regelförenklingsarbetet för fisket och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2965 av Peter Jeppsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ålfiske och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3085 av Isabella Hökmark (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör uppdra åt vederbörande myndigheter att föreslå både kortsiktiga åtgärder inom ramen för gällande regler och mer långsiktiga förändringar i EU:s fiskepolitik och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3278 av Mikael Jansson (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för en balanserad fångstkvot på pigghaj i Skagerrak samt Kattegatt och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåtet antal tinor för hummerfiske bör vara tolv och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hummerfisket på västkusten bör vara tillåtet från den 1 november t.o.m. 1 februari för fritidsfiskare och för yrkesfiskare från den 15 oktober till 1 april och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3346 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för att alla medlemsstater i EU ska respektera den gemensamma fiskeripolitiken och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att fleråriga förvaltningsplaner för fiske finns och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för mer hållbara fiskepartnerskapsavtal genom bättre uppföljning och sänkt subventionsgrad och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta arbetet med att förenkla regler och minska den administrativa bördan för fisket och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den successiva implementeringen av landningsskyldighet i Sverige inte bör medföra nationella särregler med negativa konsekvenser för svenska aktörer på fiskets område och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regelverken för överlåtelse av fiskerätter bör göras mer tillåtande och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av ett fortsatt arbete för att utveckla mer selektiva fiskemetoder och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra generationsskiften i det småskaliga fisket och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om värnandet av det småskaliga kustfisket och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn av regler i syfte att underlätta för ett ökat vattenbruk och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3386 av Runar Filper (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om minimimåttet för fångade flodkräftor och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3686 av Annie Lööf m.fl. (C):

71. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att kontroller och övervakningsåtgärder för fiske inom EU följer en gemensam standard och tillkännager detta för regeringen.
72. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att fiskeföretagens administrativa kostnader minskar och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3717 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, L, KD):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för uppföljningssystem inom fiskeområdet och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för fler regelförenklningar för svenskt fiske som gynnar såväl småskaligt som storskaligt yrkesfiske och näringen som helhet,

exempelvis kontrollvägning av fångst, och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att EU:s fiskeregelverk implementeras samstämmt i medlemsländerna och inte bidrar till snedvriden konkurrens inom unionen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att driva arbetet för ett livskraftigt fiskbestånd i Östersjön och Västerhavet och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3855 av Eskil Erlandsson m.fl. (C):

51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att förlänga tillstånden för vattenbruk och tillkännager detta för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att korta ned tillståndsprocessen för vattenbruk och tillkännager detta för regeringen.
53. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att införa ett fiskhälsoprogram för vattenodling och tillkännager detta för regeringen.
54. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regelförenklingsarbetet för det kustnära och småskaliga fisket ska fortsätta och tillkännager detta för regeringen.
55. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa ett hållbart nationellt fiskepolitiskt program och tillkännager detta för regeringen.
57. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdatera regler kring tillåtna fiskeredskap och tillkännager detta för regeringen.
58. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beslut om fiskekvoter bör tas efter vetenskapliga rekommendationer och tillkännager detta för regeringen.
59. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över myndighetsförslagen om elektroniska loggböcker och andra elektroniska lösningar i syfte att förbättra fiskebestånden i Östersjön och tillkännager detta för regeringen.
60. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att livskraftiga bestånd bör säkerställas genom att Sverige agerar pådrivande i EU kring ramen för den gemensamma fiskeripolitiken, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
61. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i EU ska verka för utkastförbudets efterlevnad och tillkännager detta för regeringen.

62. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige aktivt bör verka för ett hållbart globalt fiske och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3889 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom ramen för marknadsekonomiska principer och långsiktigt hållbart nyttjande av fiskevatten verka för en livskraftig svensk fiskerinäring och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte missgynna svenska fiskare inom EU och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja det kustnära fisket och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om avvägd reglering av trålning och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja selektivt fiske med passiva redskap och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra förutsättningarna för fiskodling i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmuntra fiskutsättning och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra miljöförbättrande åtgärder för sportfisket och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla bildandet av fiskevårdsområden och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ålfisket och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet under förslagspunkt 15

Motion	Motionärer	Yrkanden
16. Förslagspunkter som bereds förenklat		
2017/18:239	Anders Åkesson och Staffan Danielsson (båda C)	
2017/18:675	Annelie Karlsson och Catharina Bråkenhielm (båda S)	
2017/18:717	Agneta Gille (S)	
2017/18:756	Peter Jeppsson och Suzanne Svensson (båda S)	
2017/18:1149	Jens Holm m.fl. (V)	10 och 11
2017/18:1168	Roland Utbult (KD)	
2017/18:1797	Peter Jeppsson och Suzanne Svensson (båda S)	
2017/18:1818	Hanna Westerén m.fl. (S)	
2017/18:1894	Finn Bengtsson (M)	1 och 2
2017/18:2435	Per-Ingvar Johnsson och Fredrik Christensson (båda C)	
2017/18:2553	Lars Hjalmered (M)	1 och 2
2017/18:2605	Magnus Oscarsson m.fl. (KD)	1–3
2017/18:2819	Lars Tysklind m.fl. (L)	8 och 10
2017/18:3085	Isabella Hökmark (M)	
2017/18:3346	Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M)	1–6, 8 och 9
2017/18:3386	Runar Filper (SD)	
2017/18:3686	Annie Lööf m.fl. (C)	72
2017/18:3717	Kristina Yngwe m.fl. (C, M, L, KD)	10 och 11
2017/18:3855	Eskil Erlandsson m.fl. (C)	54, 60 och 62
2017/18:3889	Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD)	2, 5, 6 och 8–11